

**BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

**A vasárnapi zárva tartás jogi
szabályozásának hatása a magyar
gazdaságra**

Belső konzulens: Dr. Szekeres Diána PhD.

Kondor Krisztián

Külső konzulens: Simonffy Mariann

Levelező tagozat

Gazdálkodási és menedzsment szak

Vállalkozásszervező szakirány

2015

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: **Kondor Krisztián**Szak/szakirány: **Gazdálkodási és menedzsment szak, vállalkozásszervező szakirány**

Neptun kód: DXLRRX A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): .....

A szakdolgozat pontos címe:

A vasárnapi zárva tartás jogi szabályozásának hatás a magyar gazdaságra Belső konzulens neve: **Dr. Szekeres Diána PhD.**Külső konzulens neve: **Simonffy Mariann**

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

Vasárnap, zárva tartás, törvény, rendelte, multinacionális vállalat, kisvállalkozás. vásárló, hipotézis Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított.***(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)***Hozzájárulok / nem járulok hozzá,** hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelőt aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett – egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozattal.

Dátum: 2015.05.19.

hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2015.05.19.

 Budapesti Gazdasági Főiskola
 Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg Könyvtára
 8900 Zalaegerszeg
 Gasparich u. 18/A
 Adószám: 15329822-2-42
 könyvtári munkatárs

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Előszó.....	3
2.	Témafelvetés	4
2.1.	A témaválasztás oka.....	4
2.2.	Személyes indíttatás	4
3.	A magyar gazdaság jelenlegi helyzetének bemutatása a 2000-es évek közepétől	5
3.1.	A magyar gazdaság 2015 első negyedének alakulása	9
4.	A törvényi szabályozás ismertetése	10
4.1.	2005. évi CLXIV. törvény a kereskedelemről	10
4.2.	2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról	11
4.3.	2015. évi LVI. törvény a vasárnapi munkavégzés tilalmáról.....	13
5.	Kutatásmódszertan ismertetése	13
5.1.	Szekunder kutatás	14
5.2.	Primer kutatás	14
5.2.1.	Hipotézisek megfogalmazása.....	14
6.	A vasárnapi zárva tartás hatása a gazdaságra.....	15
6.1.	Döntéshozatal bemutatása.....	15
6.2.	A vasárnapi zárva tartás után bekövetkezett hatások nemzetközi viszonylata.....	16
6.3.	A gazdaság egyes szereplőire nézve a vasárnapi zárva tartás hatása	17
6.3.1.	A nagyvállalatok forgalmának alakulása	18
6.3.2.	A rendelkezés kiskereskedőkre gyakorolt hatásáról	24
6.3.3.	A lakosság véleménye a rendelkezésről.....	27
6.3.4.	A vasárnapi zárva tartás miatti lehetséges elbocsátások kérdései	37
7.	A jelenlegi fogyasztói szokások bemutatása	38
7.1	Rendelkezés előtti szokások.....	41
7.2.	A vasárnapi zárva tartás miatti vásárlási szokások megváltozása.....	42
8.	Primer kutatás eredményeinek bemutatása	43
9.	Következtetések levonása	46
10.	Javaslattétel	47
11.	Összegzés	48
	IRODALOMJEGYZÉK.....	50

MELLÉKLETEK..... 52

„Ha szaporodnak a javak, szaporodnak a fogyasztói is; mi haszna van hát belőlük a gazdának? Legfeljebb annyi, hogy szemlélheti.”

(Prédikátor 5:10)¹

1. Előszó

A 21. századi élet egyik legfontosabb jellemzője, hogy az ember minél többet termeljen és fogyasszon, hogy ezáltal minél jobban erősítse a gazdaságot. Napjainkban teljes mértékben a pénz és a haszonszerzés a meghatározó irányelv az emberek életében. Ez különösen igaz a gazdasági világválság bekövetkezése óta, hiszen az ember mindennapjaiba még inkább előtérbe került a pénz hiányától és a megélhetéstől való félelem.

Valaki arra törekszik ugyan, hogy minél nagyobb vagyona legyen, de a többség a mindennapi biztos megélhetést tartja a legfontosabbnak és arra törekszik, hogy mindezt biztosítani tudja családjá számára.

Elmondható tehát, hogy ezekben a nehéz gazdasági időkben is a fő cél a termeljünk és fogyasszunk sokat aspektus, de sokszor bizony ez a két tényező nem mindig van összhangban egymással. A sokat termelünk, sokat fogyasztunk állapot a gazdaság szereplőire nézve pozitív hatásokat tud előidézni, viszont, ha a sokat termelünk, keveset fogyasztunk helyzet áll elő akkor már jóval nehezebb a helyzet. Utóbbi hatás elég kellemetlen gazdasági hanyatlást tud előidézni és bizony sok ember munkája tud ilyenkor feleslegessé válni, ami tömeges elbocsátásokhoz vezethet, ami sok ember megélhetését veszélyezteti.

---

¹ Biblia, Prédikátorok (5:10)

2. Témafelvetés

Több mint 10 éve foglalkoztat a gazdaság és ezen belül főleg a kereskedelem. Édesapám egy nagykereskedelmi vállalat vezetőjeként dolgozott hosszú évekig és gyakorlatilag kamaszkorom óta én is nagy érdeklődést mutattam a kereskedelem iránt. Régen nagyon érdekes volt látni, ahogy a kiskereskedelmi vállalkozók hatalmas kosarakkal megrakodva érkeztek a kasszához és rengeteg árut vásároltak továbbértékesítési céllal. Akkor már tudtam, hogy az én életemben is fontos helye lesz a kereskedelemnek.

2.1. A témaválasztás oka

Az elmúlt néhány évben magam is aktív szereplője voltam a magyar gazdasági életnek, hiszen édesapám által volt szerencsém belevákolni a vállalkozói életbe. Egy élelmiszer és zöldség-gyümölcs kereskedelemmel foglalkozó kft. aktív, meghatározó személye voltam jómagam is.

Az elmúlt jó pár év gazdasági nehézségeit a saját bőrömön kellett megtapasztalnom és rá kellett jönnöm, hogy a mai kereskedelmi élet bizony nem egyszerű. Sokat és keményen kellett dolgozni már azért is, hogy az ember egyáltalán fenn tudjon maradni a piacon, nem beszélve a versenyképességről.

2.2. Személyes indíttatás

Mióta felmerült a vasárnapi boltzár aktualitása, azóta ez az egyik legvitatottabb téma a hétköznapokon, mind a magánemberek, mind a gazdasági szereplők körében.

Ha végiggondolom az előző éveimet, akkor bizony elég kézenfekvőnek tűnt, hogy a gazdaságnak ezt a szegmensét érintő témát válasszak szakdolgozati témaként. **A vasárnapi zárva tartás jogi szabályozásának hatása a magyar gazdaságra** pedig egy rendkívül aktuális téma a 2015. évben.

3. A magyar gazdaság jelenlegi helyzetének bemutatása a 2000-es évek közepétől

Magyarország ipari - agrár ország. Egy főre jutó GNP: 3010 dollár. A társadalmi össztermék megoszlása ágazatonként: mező- és erdőgazdaság 14,7%; ipar 62,6%; építőipar 8,4%; közlekedés, kereskedelem, távközlés 12,9; egyéb 1,4%.

Magyarország gazdasága az Alaptörvény szerint a tisztességes piaci versenyre épülő és mindenki számára elérhető, államilag garantált minimális gazdasági biztonságra épülő piacgazdaság.

Az ország, ha világviszonylatban nézzük, akkor gazdag, fejlett országnak számít, az Európai Unión belül viszont átlagosnál gyengébb mutatói miatt a kevésbé fejlett tagállamok közé tartozik.

A piacgazdaság a magántulajdonra és az egyéni érdekekre épül, mely biztosítja a profitszerzést, de magában hordozza a veszteség kockázatát is. Magyarországot a szabadáras piacgazdaság jellemzi, tehát nincsenek központonlag meghatározott árak. Az árakat leginkább a kereslet és a kínálat szabályozza.

Magyarország 2004-ben csatlakozott az Európai Unióhoz és rögtön egy drasztikus lépést kellett végrehajtani az ország gazdaságában. Az EU cukoripari rendtartása miatt le kellett építeni a hazai cukoripart.

2008-ban kirobbant gazdasági világválság hazánkat sem kímélte és sok nem várt fordulat állt be a gazdaságban és a közéletben.

A magánnyugdíj pénztárak állami kézbe kerültek és az ország gazdasága külső finanszírozásról belső finanszírozásra tért át.²

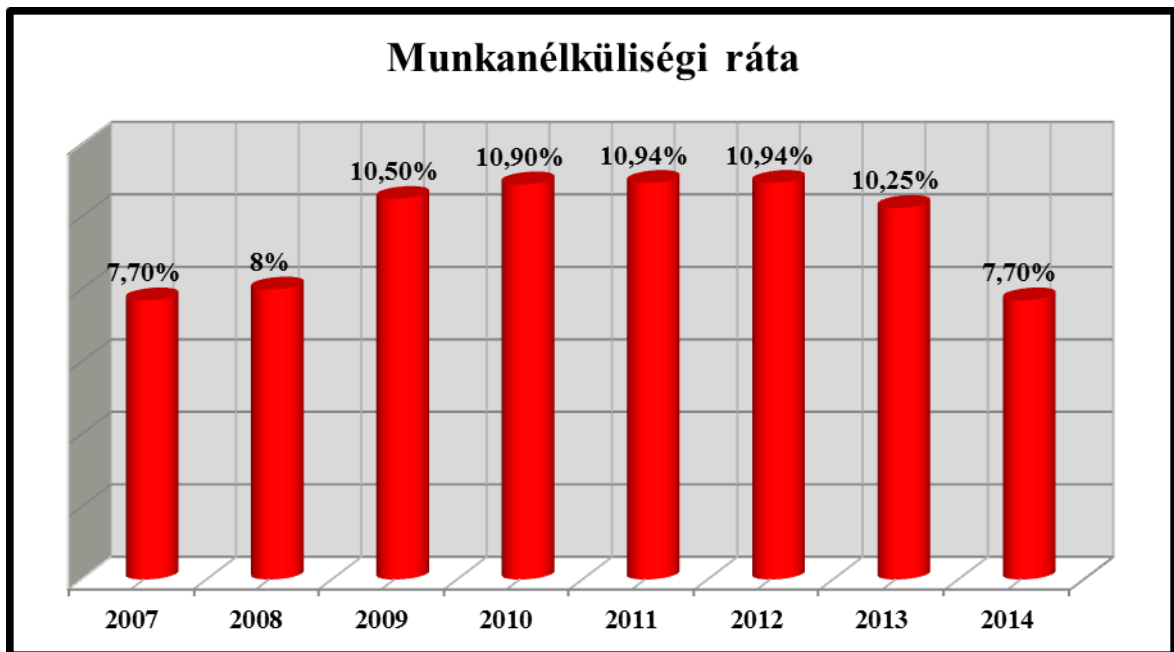
A 2010-es évek elejétől az ország gazdasága pozitív pályára állt. Emelkedett a nemzeti össztermék, így ismét vonzóvá vált az ország a külföldi befektetők számára.

Az Európai Uniót figyelembe véve a magyar bérek alacsonynak számítanak, a munkanélküliségi ráta 7-11% között ingadozik.³

---

² <http://elib.kkf.hu/hungary/magyar/economy/HUN.htm> (letöltés dátuma: 2015. 03. 12.)

Munkanélküliségi ráta 2007 és 2014 között

Forrás: www.ksh.hu (letöltés dátuma: 2015.03.12), saját szerkesztés

A magyar gazdaságban elsősorban a tőke intenzív ágazatok fejlődnek, melyek leginkább a magasan képzett munkavállalóknak biztosítanak lehetőségeket. Az alacsony képzettséggel rendelkező emberek körében jóval magasabb a munkanélküliség és szegénység aránya is.

A magyar népesség egyre öregedő stádiumban van, az aktivitási ráta megközelítőleg 54%-os szintje rendkívül alacsonynak tekinthető, tehát egy jelentős értékű munkát végző népesség sok inaktív (munkanélküli, tanuló, nyugdíjas) embert tart el. Az államháztartás deficitese, az államadósság mértéke meghaladja a bruttó hazai termék (GDP) közel 80%-át, tehát az állam több javat fogyaszt el, mint amennyit megtermel.

A szolgáltatási szektor hazánkban egyre erősödik. Az áruszállítás és egyéb szolgáltató ágazatok területén rendkívül sok beruházás történt az elmúlt másfél évtizedben. A gazdasági modellje az országnak leginkább a fejlett ipari országokéhoz hasonlítható. A multinacionális vállalatok jelentősége magas, melyek több iparág tevékenységét is befolyásolják, ilyen például a gépgyártás, autógyártás, feldolgozóipar, elektronikai

³ <https://www.ksh.hu/munkanelkuliseg> (letöltés dátuma: 2015. 03.12.)

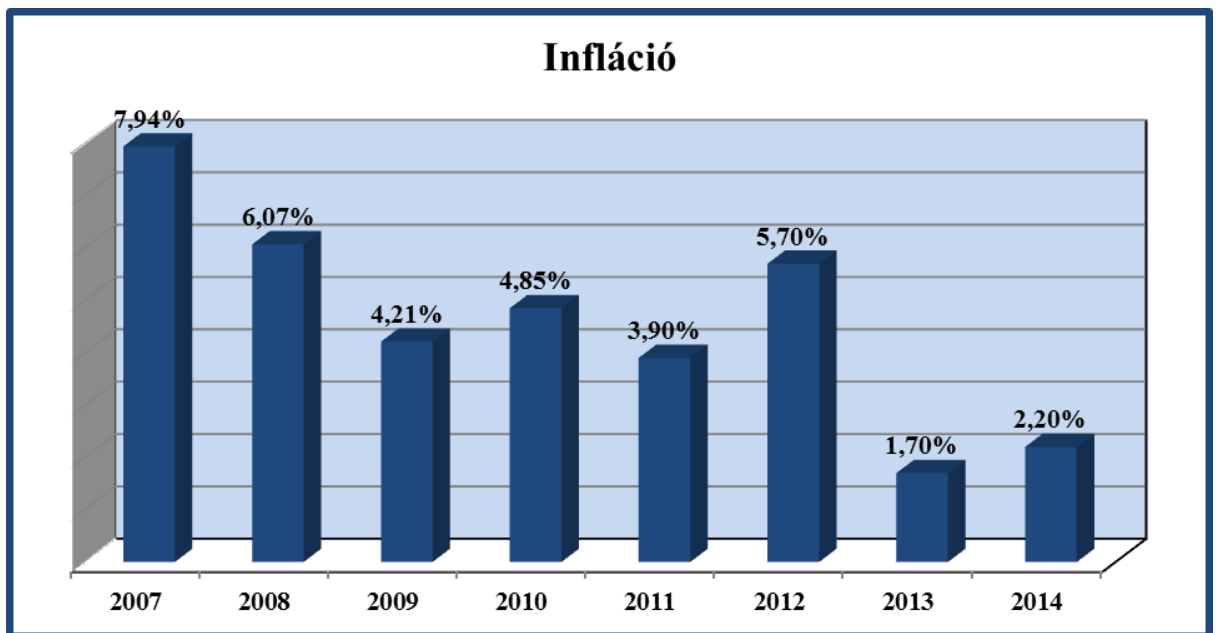

cikkek. Ezen a vállalkozások mind az exportra termelés, mind az adófizetés szempontjából is rendkívül jelentős szerepet töltenek be.

Hazánk természeti kincsekben szegény országnak számít, fizetési mérlege és külkereskedelmi mérlege is deficitese.

Az EU tagjaként a világ legnagyobb egységes piacának résztvevője. Az Unió gazdaságpolitikai célkitűzéseinek igyekszik megfelelni, a forintot euróra cserélni, csökkenteni a kamatokat, mérsékelni az államadósságot és alacsonyan tartani az inflációt.⁴

Az infláció alakulása 2007 és 2014 között

Forrás: www.ahkungarn.hu (letöltés dátuma: 2015.03.13.), saját szerkesztés

A magyar gazdaság jelenleg válságos időket él. Magasak az adóterhek, melyeknek köszönhetően az előállított termékek megközelítőleg 50%-át elvonja az állam, hogy a lakosság nem dolgozó részét eltartsa. Mindezt úgy lehetne szemléltetni, hogy egy nyolc óras bejelentett munkahellyel rendelkező személy négy órát dolgozik naponta ingyen az

⁴ <http://elib.kkf.hu/hungary/magyar/economy/HUN.htm> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)

államnak, míg ez más tagállamoknál három órát tesz ki. A magas adóterheket egyre kevesebben fizetik, mivel a foglalkoztatottság mértéke alacsony, körülbelül 39%. Az Európai Unió országában ez a szám hozzávetőleg 45% körül mozog. A nagyon fejlett gazdasággal rendelkező államokban ez a szám 50% felett van. Mindez azt eredményezi, hogy egy dolgozó állampolgárnak másfél nem dolgozót kell eltartani.

A gazdasági szerkezetet nézve magas a multinacionális vállalatok és alacsony a kis- és középvállalkozások aránya, ami szintén egy veszélyforrás az ország számára, hiszen arányaiban jóval kevesebb ember dolgozik kis- és középvállalkozásoknál, mint multinacionális cégeknél.

A munkanélküliség, illetve a jövedelmek visszaesésének hosszú távú következményei a beruházások, valamint a költségvetési bevételek visszaesése is. A hiányt már csak hitelből lehet fedezni, sőt a törlesztő részletek fizetése is hitelből történik, melynek hatására egy adósságspirál patthelyzet alakul ki. Az államadósság meghaladja a 100 milliárd USD-t.

Ahhoz, hogy az ország fel tudjon zárkózni az EU fejlettebb tagállamai mögé, jó költségvetési politika, alacsony kamatok, alacsony infláció és államadósság szükséges. Az államadósság nem haladhatja meg a bruttó hazai össztermék 60%-át.

Hazánk jelenleg az egyik legrosszabb helyzetben van a tagállamok közül. Ez nem volt mindig így, hiszen az Unióba való csatlakozáskor még pont, hogy az élen járó országok közé tartoztunk.

Összességében a nehéz helyzet ellenére is van ok optimizmusra, hiszen egy jó gazdaságpolitikával a nehéz helyzetből is ki lehet lábalni.⁵

---

⁵ <http://penzinfo.hu/pont.hu/2/mi-is-tortenik-napjainkban-helyzetelemzes-jelenlegi> (letöltés dátuma: 2015.03.18.)

3.1. A magyar gazdaság 2015 első negyedévének alakulása

A magyar társadalomban 2015 első negyedévében a foglalkoztatottak létszáma 4 millió 117ezer fő volt, 79 ezer fővel több, mint az egy évvel korábbi időszakban. A 15-64 éves korosztályban a foglalkoztatottsági ráta 62,4%-ra emelkedett. A férfiak és nők foglalkoztatási mutatói egyenlő mértékben javultak.⁶

A foglalkoztatottság alakulása 2015 első negyedévében

Korosztály(éves)	Foglalkoztatottak			
	létszám(ezer fő)	ráta%	Változás az előző évhez képest	
			ezer fő	százalékpont
15-24	264,3	23,9	8,0	1,3
25-54	3227,0	79,5	39,4	1,2
55-64	595,2	43,0	31,2	2,8
20-64	4070,3	67,3	78,4	1,8

Forrás: www.ksh.hu (letöltés dátuma: 2015.03.18.), saját szerkesztés

A magyar gazdaságban a 2015. év első negyedévében a munkanélküliek száma az egy évvel korábbihoz képest 17 ezer fővel, 348 ezerre csökkent. A munkanélküliségi ráta 0,5 százalékponttal, 7,8%-ra esett vissza. A férfiak és nők vonatkozásában a munkanélküliség közel hasonló szintű volt, a nőknél nagyobb mértékű javulás figyelhető meg.⁷

A munkanélküliség alakulása 2015 első negyedévében

⁶ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/fog/fog1503.html> (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

⁷ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/mun/mun1503.html> (letöltés dátuma: 2015.03.20.)

Korosztály(éves)	Foglalkoztatottak			
	létszám(ezer fő)	ráta%	Változás az előző évhez képest	
			ezer fő	százalékpont
15-24	63,7	19,4	-4,4	-1,6
25-54	238,8	6,9	-17,6	-0,6
55-64	44,6	7,0	5,3	0,4

Forrás: www.ksh.hu (letöltés dátuma: 2015.03.19.), saját szerkesztés

Magyarországon a bruttó hazai termék 2015 első negyedévében 3,45-al nőtt az előző év azonos időszakához képest. A növekedés elsősorban az ipar bővülő teljesítményének volt köszönhető.⁸

A fogyasztói árak a 2015 első negyedévet figyelembe véve átlagosan 1%-al csökkentek.⁹

4. A törvényi szabályozás ismertetése

4.1. 2005. évi CLXIV. törvény a kereskedelemről

A kereskedelem a nemzetgazdaság egyik legmeghatározóbb ága és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen. Az Országgyűlés fontosnak tartja, hogy a kereskedelmi tevékenység gyakorlása szabad legyen és hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások hatékonyan működhessenek. A fennmaradást és a fejlődést helyezik előtérbe a rendeletek, a tevékenység folytatásnak alapelveit és feltételeit szabályozzák, a gazdasági környezetet és a vásárlók érdekeit előtérbe helyezve. Fontos a vállalkozási szabadság elvének fenntartása, ezért a beavatkozások körét próbálja minimálisra szűkíteni, elismeri a szakmai önszabályozás, valamint a magatartási kódex jelentőségét. Mindezek meghatározzák a kereskedők magatartását olyan fontos területeken, mint a tisztességes

⁸ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/gde/gde1503.html> (letöltés dátuma: 2015.03.22.)

⁹ <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/list/far> (letöltés dátuma: 2015.03.22.)

kereskedelmi gyakorlat, a fogyasztókkal szembeni magatartás, vagy a beszerzési ár alatt történő értékesítés korlátozása.¹⁰

4.2. 2014. évi CII. törvény a kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról

A kereskedelem a gazdaság meghatározó ágazata, amely ésszerű keretek között kell, hogy működjön, ezért a következőkből kiindulva alkotta meg a rendeletet az Országgyűlés:

- Segíteni kell a munkavállalók testi és lelki egészségét, valamint megfelelő pihenőidőt kell biztosítani számukra.
- Megfelelő egyensúlyi helyzetet kell teremteni a kereskedelmi tevékenység gyakorlásának szabadsága, valamint a munkaszüneti napokon dolgozók érdekei között.
- Ha a kereskedelmi szabadság érdekei és a családnak a védelméhez fűződő érdek összeütközésbe kerül, akkor a családi érdekeket kell előtérbe helyezni.

A törvény hatálya

A törvény hatálya a kiskereskedelmi tevékenységre terjed ki, függetlenül attól, hogy eme tevékenységek állandó jelleggel vagy alkalmanként, állandó vagy váltakozó helyszínen történnek.

A törvény hatálya azonban nem vonatkozik a gyógyszertárak, illetve az alábbi területeken működő üzletek nyitva tartására:

- Nemzetközi közforgalmú repülőterek
- Autóbusz pályaudvarok
- Büntetés-végrehajtási intézetek
- Egyes egészségügyi intézmények
- Piacok és helyi termelői piacok
- Vásárok

---

¹⁰ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0500164.TV, (letöltés dátuma: 2015.03.23.)

- Benzinkutak
- Katonai objektumok területén működő kiskereskedelmi egységek
- Világörökségi területen működő egységek

Ezen kívül az alábbi tevékenységekre sem vonatkozik:

- Kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenység
- Szálláshelyeken végzett kereskedelmi tevékenység
- Kereskedelmet kiszolgáló szolgáltató tevékenység
- Vendéglátás
- Kulturális tevékenység
- Fürdő szolgáltatást kiszolgáló kereskedelmi tevékenység

A további kérdésekben a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

A vasárnapi zárva tartási rendelet miatt a kiskereskedelmi napokon az üzletek 6-22 óráig lehetnek nyitva. Vasárnap és munkaszüneti napokon zárva kell, hogy tartsanak, azonban az adventi vasárnapokon lehetőség van arra, hogy 6-22 óra között, valamint minden naptári év tetszőlegesen kiválasztott egyetlen vasárnapján szintén 6 és 22 óra között fogadják a vásárlókat.

A fent említett egyetlen vasárnapra vonatkozóan a kereskedő köteles előzetesen, 15 nappal az érintett időpont előtt jelezni nyitva tartási szándékát a kereskedelmi hatóság felé. A bejelentett időpontokról a kereskedelmi hatóság nyilvántartást vezet.

A vasárnapi munkavégzés tilalmának ellenőrzését a fogyasztóvédelmi hatóság felügyeli. A törvényben előírtak megsértése esetén köteles megtenni a megfelelő intézkedéseket, melyek a következők:

- az első jogsértés esetén legalább 5, legfeljebb 15 napra,
- a második jogsértés esetén 30 napra,
- a harmadik jogsértés esetén 90 napra,
- bármelyik következő jogsértés esetén 365 napra

az üzletet ideiglenesen bezárni.

A törvény 2015. március 15-én lépett hatályba.

4.3. 2015. évi LVI. törvény a vasárnapi munkavégzés tilalmáról

2015. május 8-án megjelent a 2015. évi LVI. törvény a vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló 2014. évi CII. törvény módosítása. A törvényt az Országgyűlés a 2015. április 28-i ülésnapján fogadta el. A törvény 2015. május 9-től lépett hatályba.

Az új rendelet néhány pontjában módosult csak a 2014. évi CII. törvényhez képest.

Az eddigiekkel ellentétben a világörökségi területeken található üzletek sem nyithatnak ki vasárnap, azonban az automatából történő értékesítés megengedett.

A kiskereskedelmi napokon az üzletek 4 óra 30 perctől 22 óráig lehetnek nyitva.

Adventi vasárnapokon 4 óra 30 perc és 22 óra között, december 24-én és december 31-én 4 óra 30 perc és 12 óra között tarthatnak nyitva az üzletek, Továbbá minden naptári év tetszőlegesen kiválasztott egyik vasárnapján 4 óra 30 perc és 22 óra között fogadhatják a kereskedők a vásárlókat.

Az újságot, valamint virágot árusító üzlet vasárnap és munkaszüneti napokon 4 óra 30 perc és 12 óra között kinyithat.¹¹

5. Kutatásmódszertan ismertetése

A kutatásaim során próbáltam a legfrissebb gazdasági és vásárlói véleményekre hivatkozni. A napi sajtó folyamatos figyelésével igyekeztem minél pontosabb képet kapni az emberek vásárlási szokásairól és véleményéről a vasárnapi zárva tartással kapcsolatban. Sok emberrel beszélgettem személyesen is és figyeltem reakciójukat, miként is vélekednek a rendeletről.

---

¹¹ <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK15065.pdf> (letöltés dátuma: 2015.05.14.)

5.1. Szekunder kutatás

Kezdetben Dr. Majoros Pál Tanácsok, Tippek, Trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy a kutatómódszertan alapjai könyvét tanulmányoztam, majd az internetes jogtárak segítségével megalkottam az aktuális jogszabály ismertetőket.

A Központi Statisztikai Hivatal oldaláról gyűjtöttem be az adatok jelentős részét grafikonjaim, táblázataim megalkotásához.

A friss híreket, reakciókat a 444, Origo, Rtl Klub honlapjáról gyűjtöttem össze, valamint a Népszabadság egyik számát is felhasználtam.

A gazdaságibb témáknál a Napi Gazdaság, Piac és Profit, valamint a Pénzinfó honlapjait használtam.

5.2. Primer kutatás

A primer kutatásaim során az általam készített mélyinterjúkra és kérdőívre hagyatkoztam.

A mélyinterjúimnál a kevesebb sokszor több elvét alkalmaztam és két darab átfogó interjút készítettem. Az egyikben a külső konzulensem volt a segítségemre, a másikban egy jó barátom és volt üzleti partnerem segített.

A kérdőívemet személyesen töltöttem ki az emberekkel, akik nagyon készségesen álltak rendelkezésemre. Sokat megtudtam arról, hogy az emberek hogyan is vélekednek a mindennapi vásárlási lehetőségeikről.

5.2.1. Hipotézisek megfogalmazása

Szeretnék néhány állítást felvetni a vasárnapi zárva tartási rendelet bevezetésének lehetséges okairól, amikre a szakdolgozatom végére választ is kaphatunk.

H1. Hipotézis: A rendelet a kisvállalkozások megsegítésére irányul.

H2. Hipotézis: A rendelet az emberek pihenését szolgálja.

H3. Hipotézis: A rendelet a multinacionális vállalatok kicsit háttérbe szorítására irányul.

6. A vasárnapi zárva tartás hatása a gazdaságra

A parlament 2014.12.16-án, az év utolsó ülésén 119 igen szavazattal 40 nem és 24 tartózkodás mellett megszavazta a vasárnapi zárva tartást.

Az elfogadott rendelkezés 2015. március 15-én, a nemzeti ünnep napjától lépett hatályba.

A törvény értelmében néhány kivételtől eltekintve – gyógyszertárak, börtönök, kórházak területén működő üzletek, repterek, pályaudvarok, benzinkutak, valamint a piacok és a vásárok – a magyarországi üzletek vasárnaponként zárva lesznek.¹²

6.1. Döntéshozatal bemutatása

A 2015. év első felének talán legvitatottabb kérdése az üzletek vasárnapi zárva tartása. Az Országgyűlés tavaly év végi határozata alapján eldőlt, hogy 2015. március közepétől az üzletek jelentős részének zárva kell tartania. A társadalom szinte minden részét érinti ez a fontos rendelet, így felmerül az a kérdés, hogy pontosan mi is volt a kormány célja ezzel a döntéssel.

A kérdésre nagyon nehéz választ találni, ám van néhány elképzelés, ami a döntés hátterében állhat.

1. Az egyik elmélet szerint gazdasági okai vannak a rendeletnek, tehát a kormány így akar segíteni a kivállalkozásoknak a multinacionális vállalatokkal szemben.

---

¹² <http://444.hu/2014/12/16/eldolt-zarva-lesznek-vasarnaponkent-a-boltok> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)

2. A másik lehetséges elmélet társadalompolitikai jellegű. A kormány az intézkedéssel azt szeretné elérni, hogy az emberek a hét utolsó napját szeretteik körében tudják eltölteni és ez az a nap, amelyen mindenkinek megjár a pihenés.

3. A harmadik ok lehet politikai jellegű is, ám pontosan egyikre sem lehet egyértelműen következtetni.

Mindent összevetve a vasárnapi boltzár igencsak megosztja a közvéleményt, mindenkinek megvan a maga véleménye a dologról és valójában így van ez rendjén és foglalkozni kell ezzel a fontos témával.¹³

6.2. A vasárnapi zárva tartás után bekövetkezett hatások nemzetközi viszonylata

Nyugat-Európában leginkább Ausztriában és Dél-Németországban nincsenek nyitva a boltok vasárnaponként.

Németországban nagyon szigorú szabályai vannak az üzletek nyitva tartásának. Ünnepeken, illetve vasárnap csak a benzinkutak, patikák, pékségek repülőtéri és pályaudvari üzletek tarthatnak nyitva. 2006-óta azonban mindezekről már nem a német állam, hanem a tartományok döntenek.

Emiatt például Brandenburgban csak évente hatszor, míg Észak-Rajna-Vesztfáliában már évente 11-szer lehetnek nyitva az üzletek a hét utolsó napján.

A legszigorúbb korlátozások Bajorországban figyelhetők meg. Itt a hétfő-szombat intervallumban csak este 8 óráig lehetnek nyitva a boltok, míg vasárnap egyáltalán nem.

Mindezek ellenére Németországban létezik egy úgynevezett "Verkaufsoffener Sonntag" ("nyílt vásár vasárnapja"), ami lehetővé teszi, hogy bizonyos vasárnapokon és ünnepeken kinyithassanak az üzletek.

---

¹³ <http://www.policyagenda.hu/hu/nyitolas/ez-lehet-a-vasarnapi-zarva-tartas-oka> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)

Ausztriában a törvény szerint szombaton 18 órától egészen hétfő reggel 6 óráig bezárnak az üzletek. A rendelet célja elsősorban, hogy kisebb, kevesebb létszámmal rendelkező vállalkozásokat segítse és védje, valamint, hogy a munkakörülmények egyszerűbbek legyenek.¹⁴

Londonban szinte minden üzlet nyitva tart vasárnap, még ha rövidebb nyitvatartási idővel is. Itt a háziasszonyok jelentős része a hét utolsó napjára helyezi a nagybevásárlást.

A Skandináv államokban sem lehet egységességet megfigyelni az üzletek nyitva tartásával kapcsolatban.

Norvégiában leginkább a német trendek figyelhetők meg, Dániában, Finnországban és Svédországban már enyhébbek a szabályok.

A Svájciaknál viszont rendkívül szigorú szabályok vannak a vasárnapi boltzáraknál, itt ugyanis semmi sem lehet nyitva vasárnap, még az éttermek sem.

A szomszédos országokat nézve (Csehország, Szlovákia, Lengyelország) is inkább az figyelhető meg, hogy nyitva tartanak az üzletek vasárnap, egyedül Horvátországban vannak zárt boltok a hét utolsó napján.

Mindezeket figyelembe véve elmondhatjuk, hogy Európában is nagyon megoszlanak a rendeletek a boltzárral kapcsolatban, minden ország a saját lehetőségeihez és kultúrájához mértén szabályozza az üzletek nyitva tartását.¹⁵

6.3. A gazdaság egyes szereplőire nézve a vasárnapi zárva tartás hatása

A vasárnapi zárva tartás bevezetése óta eltelt néhány hónap alatt is elég sok minden leszűrhető abból a szempontból, hogy a rendeletnek milyen hatása lehet hosszú távon a gazdaság egyes szereplőire nézve.

---

¹⁴ <http://inforadio.hu/hir/kulfold/hir-678437> (letöltés dátuma: 2015.04.03.)

¹⁵ <http://rtl.hu/rtlklub/fokusz/vasarnapi-zarvatartas-kulfoldon-is-megoszlanak-a-velemenyek> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

A multinacionális vállalatok, úgy tűnik elég jól tudtak alkalmazkodni az új rendszerhez, hiszen náluk több lehetőség is van az ország törvényeihez való alkalmazkodásra.

A kiskereskedők részéről kicsit egyszerűbb a helyzet, mivel igazából nem őket „sújtja” a törvény, inkább talán nekik kedvez.

A vásárlók szemszögéből nézve, már kicsit bonyolultabb a helyzet, mivel közvetlenül az ő vásárlási szándékaikat korlátozza a rendelet és erről nagyon meg is oszlanak a vélemények, mivel általában az emberek nem nagyon szeretik, ha bekorlátozzák lehetőségeiket.

6.3.1. A nagyvállalatok forgalmának alakulása

A multinacionális vállalatok alapján véve határozzák meg a magyar gazdaság egészét. Ma Magyarországon nagyon sok ilyen vállalat van jelen és hatalmas forgalmat bonyolítanak le.

A vasárnapi boltzár rendelete igazából nekik tűnik a legnagyobb érvágásnak, ám ha jobban megvizsgáljuk a dolgokat, nem biztos, hogy ez így is van.

Mint tudjuk, a kereskedelmi multi cégek nagy többsége sok országban van jelen. Minden ország törvényei mások és nekik tudniuk kell alkalmazkodni minden olyan törvényhez, rendelethez, ami esetleg nem kedvez a számukra.

A multinacionális vállalatok megjelenése és működése Magyarországon alapján változtatta meg a honi gazdaságszerkezetet, versenyviszonyokat és mára gyakorlatilag megkerülhetlenné váltak.

Az egyes piaci ágazatokat nézve, nagyon eltérő képet kapunk a multik szerepéről, ám az elmondható, hogy ezen vállalatok teljesítménye messze átlag feletti. Jelenlétük gyakorlatilag a piac minden szereplőjére hatást gyakorol.

A magyar és a külföldi multi cégeket is két csoportra lehet bontani.

1. exportálás, magas szintű technológiát alkalmazva, a legfrissebb nemzetközi elvárásoknak is megfelelő fejlesztéseket végrehajtva.

2. bér munkát végeznek, kihasználják a hazai költségelnyök nyújtotta lehetőségeket.

A második pontban foglaltakat nézve, a hazai hozzáadott érték alig több mint a harmada az első csoportban mérthez képest. Árbevételük mindössze fele a fejlett technológiákat alkalmazó cégekkel összehasonlítva és exportjuk is csupán a fele a fejlett technológiát alkalmazó vállalkozások javára.

A bér munkát végző társaságok harmadával több munkaerőt foglalkoztatnak, mint a magas technológiát használó cégek. A nagyvállalatok tehát megbízhatóságot, magas szakmai hozzáértést és rugalmasságot követelnek meg partnereiktől.¹⁶

6.3.1.1. A rendelkezés előtt

A fentiekben említettem, hogy a nagyvállalatok milyen jelentős szerepet töltenek be a magyar gazdasági életben és igaz ez a kereskedelmi cégeket figyelembe véve is.

A vasárnapi zárva tartási rendelet bevezetése előtt a multi cégek forgalma a hét minden napján elég jelentősnek volt mondható. Az azonban látszott, hogy a hét végén mindig magasabb forgalmat tudtak lebonyolítani, mint hét közben. Ez valószínűleg azért volt így, mert általában az embereknek hét végén több idejük volt nagyobb bevásárlásokat lebonyolítani, mint hét közben.

Azt sem szabad azonban elfelejteni, hogy a rendelet bevezetése előtt az emberek a hét minden napján tudtak vásárolni, így mindenki el tudta dönteni, hogy számára melyik a legalkalmasabb nap a héten, amikor vásárolni megy.

Nem voltak korlátozások sem a napokat, sem a nyitvatartási időt figyelembe véve, tehát minden cég akkor és addig volt nyitva ameddig szeretett volna.

Ahhoz azonban, hogy pontosabb képet tudjunk kapni, mi is változott a rendelet óta, meg kell vizsgálnunk azt is, hogy mindez miben változott a törvényi szabályozást követően.¹⁷

---

¹⁶ <http://nol.hu/gazdasag/vilagazdasag-konferencia-a-gatakat-le-kell-epiteni-1495549> (letöltés dátuma: 20.15.04.10.)

6.3.1.2. A rendelkezés hatályba lépése után

A 2015. március 15-én életbe lépett rendeletnek köszönhetően egyik nagyvállalat sem nyithat ki vasárnap, ezért a hét nap helyett most már csak hat nap lehetnek nyitva a nagy üzletláncok.

A magyarok vásárlási kedve nem hogy csökkent, hanem nőtt a rendelet bevezetése óta. Többet vásárolnak az emberek hat nap alatt, mint eddig 7 alatt. Érdekes ugyan, de a folyamatosan növekvő vásárlási kedvet a vasárnapi rendelet sem tudta visszavetni.¹⁸

A kereskedelmi multik forgalma emelkedett és elbocsátások sem nagyon történtek, pedig mindenki arra számított és sokan féltették is emiatt az állásukat. Az elmúlt néhány hónap azonban bebizonyította, hogy a félelmek alaptalannak bizonyultak, nem hogy elbocsátások nem történtek, de sok helyen még új munkaerőt is keresnek.

A rendelet tehát nem okozott érvágást a nagyvállalatok bevételeit illetően, de hogy pontosan mi is történt azt a következő fejezetben fogom részletesebben is illusztrálni.¹⁹

6.3.1.3. Mélyinterjú multinacionális vállalatokkal

A mélyinterjóm eredményeit a külső konzulensemmel készített hosszas beszélgetés után szeretném bemutatni.

Arra a következtetésre jutottam kutatásaim során, hogy az embereket nem az zavarja leginkább, hogy nem tudnak élelmiszert vásárolni hétvégén, hiszen ha szükség van valamire, a nyitva levő kisboltokból be tudják szerezni, hanem az hogy nem tudnak egyéb (nem élelmiszer jellegű) dolgokat vásárolni.

Egyik mélyinterjúmat ezért egy olyan hölgygel készítettem, aki olyan területen dolgozik, ahol tartós fogyasztási cikkeket forgalmazznak.

---

¹⁷ <http://nol.hu/gazdasag/vilagazdasag-konferencia-a-gatakat-le-kell-epiteni-1495549> (letöltés dátuma: 2015.04.11.)

¹⁸ <http://www.napigazdasag.hu/cikk/42532/> (letöltés dátuma: 2015.04.11.)

¹⁹ <http://www.napigazdasag.hu/cikk/42532/> (letöltés dátuma: 2015.04.11.)

Az interjúm 15 kérdésből állt, ám a kérdéseimen felül is sok információt kaptam, mi is történt a rendelet bevezetése óta.

Az alanyom Simonffy Mariann 27 éves, főiskolát végzett, boltvezető/területi vezető a Deichmann Cipőkereskedelmi Kft-nél. Két éve dolgozik a cégnél, nagyon fiatalon lett boltvezető és mára már előléptették területi vezetővé is és nagyon felelősségteljes tagja az üzlethálózatnak, ahol dolgozik. Mindemellett felsőfokú pénzügyi-számviteli végzettsége van.

Első kérdésem az volt felé, hogy Ő egyetért-e a vasárnapi zárva tartással. A válasz egyértelműen igen volt, annak ellenére, hogy ő egy multinál dolgozik, az a véleménye, hogy mindenkinek megjár a vasárnapi pihenés és mindez kedvezően hathat a kiskereskedelemre nézve is.

Az ő cégükénél nagyon sokszor volt téma az országos vezetői találkozók, értekezleteken a lehetséges rendeletek bevezetése, ahol elmondta a cégvezetés, hogy fel vannak készülve a változásokra és nem akarják, hogy bárkinek is ez a döntés a pozíciójába kerüljön.

A döntés előtt a vállalat összes üzlete (110) nyitva tartott vasárnap. A plázákban lévő üzletek este 8-ig, a kisebb bevásárlóközpontokban este 6-ig.

A rendelet előtt a vasárnapi nap hozta a héten a második legmagasabb forgalmat a szombat után. Vasárnap többnyire családok jöttek vásárolni, sokan csak időtöltésnek, nézelődésnek szánták ezt a napot. Azonban közülük sokan ténylegesen is vásároltak, hiszen többen ekkor találtak rá a számukra legmegfelelőbb termékre.

Ezen a napon főleg a délutáni időszak volt erős, akkor volt a legnagyobb forgalom. Ez leginkább annak tudható be, hogy a hagyományos vasárnapi ebédet követően a családdal így töltötték ki a szabadidejüket.

A hét többi napját tekintve a szombat hozta a legnagyobb forgalmat, bevételt, vevőszámot, de ez minden multinacionális kereskedelmi vállalatra igaz. Ez az a nap, amikor az emberek a legjobban ráérnek, munkaszüneti nap, a gyerekek nincsenek iskolában és a vidéken élők (faluban, községben) is ekkor indulnak el a városokba, hogy beszerezzék a különböző tartós fogyasztási cikkeket.

A Deichmann Kft-nél sem volt ez másképp, viszont a nagyon erős hétfői forgalom miatt általában egy gyengébb hétfő következett, majd szép fokozatosan emelkedett a forgalom és a vásárlószám a hét vége felé. Még a péntek délutánt lehetne megemlíteni, amikor is a szombat „előszeleként” megemelkedett a vevőszám.

Összességében nézve a vasárnapi zárva tartás előtt a szombat-vasárnap, illetve a péntek délután volt a meghatározó. Hétköznapi pedig a délután 3 óra utáni időszak.

A kormány március 15-től határozta meg, hogy a 200 négyzetméternél nagyobb üzleteknek vasárnap zárva kell lenniük. Ez az időpont egy cég esetében elég kényes, kellemetlen, ugyanis náluk ekkor kezdődik a tavaszi szezon. A legmeghatározóbb hónapok a március - április - május, valamint a szeptember - október - november, ugyanis ezek a szezonváltó hónapok. Ha ezek a hónapok nem hozzák az elvárt, tervezett forgalmat, akkor a többi időszakban ezt az elvesztett nyereséget már nagyon nehéz, vagy egyáltalán nem lehet visszahozni. Ebből kifolyólag a cég nem is tervezett be forgalomnövekedést, a kitűzött cél az volt, hogy az előző évi adatokat tartsák.

Mindez egy elég óvatos megközelítés volt a cégvezetés részéről, annak ellenére, hogy a környező országokban nőtt a forgalom a vasárnapi zárva tartás bevezetése óta.

A Kft összes üzlete 200 négyzetméternél nagyobb, illetve csak alkalmazotti viszonyban foglalkoztatja a munkavállalóit, ezért nem felelnek meg a nyitva tartási feltételeknek.

Április 30-ig a világörökségi területeken lévő üzletek nyitva voltak, azonban mivel módosult a rendelet, most már ezek a boltok sem fogadhatják vasárnaponként vásárlóikat. Azonban a legújabb rendelkezés alapján a buszpályaudvarok mellett található üzletek nyitva lehetnek és a Szolnokon lévő egyik üzlet megfelel a kritériumoknak. Így tehát ez az egyetlen üzlet a 110 közül, ahová mehetnek vásárolni az emberek vasárnap.

Az elmúlt két hónap távlatából azt mondhatjuk a várakozások ellenére nagyon pozitívan érintik a céget a változások. A forgalom óriási méreteket ölt, több mint 6%-os növekedést mutat kumuláltan a tavalyi eredményekhez képest, ami nagy siker a vállalat számára és nagyon bizakodóak abban, hogy ez a tendencia folytatódik.

Ez részben a bevezetett intézkedéseknek köszönhető, illetve a megváltozott vásárlói szokásoknak és annak, hogy a cég minden lehetséges helyzetre, kimenetelre felkészült.

Nagyon sok üzletükben éltek a hosszított nyitva tartás lehetőségével, hiszen plusz egy óra mindennap jelentős forgalmat tud generálni, ezzel majdnem lefedve a vasárnapi nyitva tartási időt. Ez leginkább a nagyvárosokban, zárt bevásárlóközpontokban, plázákban lett bevezetve. Itt be is igazolódott, hogy volt értelme. A kisebb „nyitott” bevásárlóközpontokban, amelyek kisebb városokban találhatóak, nem mindenhol éltek ezzel a lehetőséggel, hiszen itt több lenne a személyzeti, illetve a közüzemi költség, mint amennyit a bevétel hozna. Vannak olyan boltok, ahol csak a péntek-szombati nyitva tartás lett megváltoztatva, a többi maradt.

Természetesen, ha úgy ítéli meg a cég és a fogyasztói szokások ezt megkívánják, akkor ennek megfelelően még lehet módosítani az üzletek nyitva tartásán és alkalmazkodni a vásárlókhoz, hiszen ez a vállalat érdeke is.

Az embereknek a vasárnap kiesésével kevesebb idejük van elintézni a vásárlásaikat. Azok a tapasztalatok ezzel kapcsolatosan, hogy a vásárlói szokások megváltoztak, amire minden kereskedelemmel foglalkozó cégnek reagálnia kell, mégpedig minél gyorsabban, hiszen ezzel vásárlókat veszíthetnek el, amitől a nyereségesség is csökken.

Az a tapasztalat, hogy a kevesebb idő miatt türelmetlenebbek, feszültebbek a vásárlók, amit a személyzetnek konfliktusok nélkül kell kezelniük. Erre a cég nagy hangsúlyt fektet, hiszen itt nagy a veszélye annak, hogy a fogyasztók elmennek máshova vásárolni.

Szintén az időhiány miatt a vevőknek gyorsabban kell dönteniük egy-egy termék kiválasztása mellett. Ezáltal sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni a vevőkiszolgálásra, hogy a vásárló ebben az üzletben döntse el, hogy az adott terméket szeretné megvásárolni és ne menjen tovább a konkurenciához.

A szombat továbbra is a legerősebb nap maradt, még erősebb, mint eddig volt. A vasárnapi forgalom fele a szombati napra tevődött át, másik fele péntekre és a hétfőre helyeződött. Pénteken és hétfőn már nem érződik, hogy munkanap, délelőtt is nagy a látogatottság. A hétköznapokon jelentősen megerősödött a 16-20 óráig tartó időszak.

Az a meglátás, hogy ezek a vásárlói szokások még kialakulóban vannak, hiszen még csak pár hónap telt el a rendelet bevezetése óta és az embereknek nem volt idejük alkalmazkodni az új viszonyokhoz.

A vállalat számára az egyik legfontosabb tényező a munkaerő, hiszen nélkülük nincs kereskedelem. Ezért is volt meghatározó szempont a cég számára, hogy létszámleépítés nélkül vészelje ezt az időszakot. Azonban ehhez áldozatokat kellett hozni, mivel a vasárnap kiesésével csökkent a személyzeti költségekre fordítható keretösszeg.

Ennek betartása érdekében a dolgozók heti óraszámát le kellett csökkenteni, annyi órával, amennyi ellensúlyozza a vasárnapi nyitva tartási időt. Így a vállalat elérte, hogy ne kelljen munkatársat elküldeni, mégis be tudja tartani a személyzeti költséghatárt.

Volt azonban mindezeknek egy negatív hozadéka is, a csökkentett óraszámokat sajnos nem mindenki tudta vállalni, ez ugyanis minimális bércsökkenéssel járt, ami azt eredményezte, hogy többen önszántukból mondtak fel és hagyták el a céget.

Ettől függetlenül az a vélemény, hogy ez volt a legjobb döntés a cégvezetés részéről, mert a lehetőséget meghagyták az alkalmazottaknak és az ő döntésük volt, hogy vállalják-e ezeket a feltételeket.

A jogszabállyal kapcsolatban az a legnagyobb problémája a cégnek, hogy nem engedélyezték a Balaton-parti üzletek vasárnapi nyitva tartását. Igaz azonban, hogy ez a cégnél nem sok üzletet érint, azonban az a meglátás, hogy ez jelentős bevételkiesést fog okozni.

Természetesen ezekben az üzletekben a cég élt a hosszított nyitva tartás lehetőségével a most következő nyári szezonban, azonban még bíznak abban a lehetőségben, hogy a jogszabály ezen pontját módosítják, ám a mai helyzet alapján erre csekély esélyt lát a cégvezetés.

6.3.2. A rendelkezés kiskereskedőkre gyakorolt hatásáról

Számottevően bővül a kiskereskedelmi forgalom hazánkban, mert a gazdasági eredmények, illetve a banki elszámolások alapján egyre több pénz marad meg a családok zsebében. Jelentős mértékben megnövekedett az üzletek forgalma a vasárnapi zárva tartás bevezetését követően, az online pénztárgépeken keresztül beérkezett adatok alapján.

A fürdőhelyek közelében lévő kisvállalkozások nagyon készülnek a szezonra, a vasárnapi boltzár miatt kibővített árukészlettel várják vásárlóikat. Az ilyen helyeken a várakozások szerint nem okoz majd vendégforgalom kiesést a vasárnapi zárva tartás.²⁰

A vasárnapi zárva tartási rendelet kiskereskedőkre gyakorolt hatását egy jó barátommal készített mélyinterjú segítségével szeretném bemutatni, akivel egyébként sokáig üzleti kapcsolatban is állt a saját cégünk.

A beszélgető partnerem anonimitást kért tőlem, így név nélkül szeretném illusztrálni és a jövőben „KG”-nek fogom hívni az interjúalanyomat.

KG 1983. május 7-én született, főiskolát végzett fiatalember. Több munkahelye is volt azelőtt, hogy a kiskereskedelembe talált meg számításait. Termelési vezető volt az MSH Műanyag részek Kft-nél, ezt követően a Zentai Gumicentrumban volt vezető, majd a Takir Kft-nél résztulajdonos, ahol fűtési rendszerek kiépítésével és társasházi elszámolásokkal foglalkoztak.

Nála is az első kérdésem az volt, hogy egyetért-e a vasárnapi zárva tartási rendelettel, amire azt a választ kaptam, hogy részben igen, részben nem. Az volt a vélemény, hogy pozitív dolog, hogy a hazai vállalkozásokat támogatja a kormány és próbálja kicsit előnyösebb helyzetbe hozni a multikkal szemben, ugyanakkor nem értett egyet a háttérszabályozással, úgy gondolja, hogy a törvényi keret kicsit átgondolatlan és nem ért egyet azzal, hogy a kormány a szabad kereskedelmet próbálja korlátozni.

Mindenképpen az volt a meglátása „KG”-nek, hogy a kiskereskedőkre pozitív hatása van a törvénynek. Az a tapasztalata, hogy mióta bevezették a rendeletet a forgalom folyamatosan növekszik és ez egy jó lehetőség a kiskereskedők számára, főleg, hogy ha jól tudnak alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez.

A pozitív oldal mellett szól az is, hogy a vevők így kénytelenek bemenni a kisebb üzletbe vásárolni, így jobban meg tudják az adott boltot ismerni és ez előnyös lehet a kiskereskedők számára. Illetve, ha bármire szükség van vasárnap, csak a kisboltokban van lehetőség vásárlásra.

---

²⁰ <http://www.napigazdasag.hu/cikk/42532/> (letöltés dátuma: 2015.04.11.)

„KG”-nek két üzlete van, melyek közül csak az egyik van nyitva vasárnap. A zárva tartott bolt azért nincs nyitva, mert nehézkes lenne mind a kettőt egyszerre felügyelni, ugyanis Ő, mint tulajdonos jelen kell, hogy legyen a nyitva tartott üzletben.

A forgalma - mint már fentebb említettem - pozitív irányba indult meg, tehát növekedés tapasztalható, és a vásárlók száma is emelkedett, mióta bevezették a vasárnapi boltzárat.

Az alkalmazottak állásai sincsenek veszélyben, minden ugyan úgy zajlik, mint eddig, mivel a forgalom úgy alakult, ezért semmiképpen sem volt szükség elbocsátásokra, de valószínűleg akkor sem történtek volna elbocsátások, ha a forgalomnövekedés elmarad.

Az alkalmazottak munkahangulata is kiváló, olyan, mint eddig volt. Nem dolgoznak ugyan kevesebbet attól, hogy az egyik üzlet nincs nyitva vasárnap, ugyanakkor örülnek neki, hogy vasárnaponként jut egy kis pihenőidő.

Az egyik kérdésem arra irányult felé, hogy van-e nála olyan termék, ami jobban fogyott a hétvégén, mint hétköznap és esetleg emiatt kellett-e egy kicsit módosítani a hétfői rendeléseit bizonyos termék/termékek miatt, ám ilyen nincs az üzletben.

Arra ugyan oda kell figyelni annál a boltnál, amelyik nyitva van vasárnap, hogy ott legyen kicsit nagyobb készlet, jobban be kell raktározni a hétköznapibb termékekből, hiszen azok ilyenkor kicsit jobban fogynak.

A nagyvállalatoknál, mint fentebb említettem megfigyelhető volt, hogy mivel egy nappal kevesebb idejük van a héten vásárolni, türelmetlenebbek az emberek. Itt azonban ez nem tapasztalható, a vásárlók ugyanúgy viselkednek, mint eddig szoktak, nem tapasztalható fokozottabb türelmetlenség.

Mivel „KG”-nek csak egyik boltja van nyitva vasárnap, felmerül a kérdés, hogy vajon lenne-e igény arra, hogy a másik üzlet is nyitva legyen. De igen, kaptam a választ, több olyan vásárló is van, aki szeretné, ha abban az üzletben is tudna vásárolni a hét utolsó napján, azonban erre egyelőre nincs lehetőség, ugyanakkor tervben van, hogy a későbbiek folyamán mind a két üzlet nyitva legyen vasárnap.

A péntek-szombat időintervallumot figyelembe véve, egyértelműen kijelenthető, hogy folyamatos forgalom és vásárlószám növekedés észlelhető, sőt a hétfői nap forgalma is emelkedett. A hét többi napjára is elmondható ez a tendencia, kicsit ugyan

visszafogottabban, mint az előbb említett három napon, de itt is emelkedés figyelhető meg.

Akár csak a multi cégeknél, a kiskereskedőknél is ugyanaz az állapot körvonalazódik. Azzal, hogy egy nappal kevesebbet vásárolhatnak az emberek, olyan reakciót indít el a vásárlói tudatban, hogy még több pénzt költenek egyes vásárlások alkalmával vagy még többen vásárolnak.

Tehát elmondhatjuk azt, hogy ha a kormánynak a kisebb cégek megsegítése volt a terve a rendelettel, akkor bizony jó irányba haladnak, ugyanis úgy tűnik, hogy mindenképpen pozitív hatást sikerül elérni a kiskereskedők szempontjából is, ami a magyar gazdaságnak is jót tesz.

6.3.3. A lakosság véleménye a rendelkezésről

2015.03.22-e volt az első olyan vasárnap, amikor az üzletek nem a nemzeti ünnep, hanem a kormány döntése miatt maradtak zárva.

Néhány példával szeretném bemutatni az első reakciókat:

1. Az egyik budai üzletközpontban Bábszínház lépett fel. Az egyik társulat egy mesét adott az embereknek.
2. Egy másik bevásárlóközpontban a fagyaltos elmondta, hogy a forgalma felére esett vissza, a máskor zsúfolásig megtelt asztaloknál csak lézengtek az emberek. Így viszont nincs értelme nyitva tartania.
3. Egy idős bácsi első reakciója az volt, hogy „Kihalt ez az ország, kihal minden”
4. Egy katolikus ember véleménye az volt, hogy eddig sem akadályozta a vásárlás a vasárnapi misére járást, ám nem hiszi el, hogy heti hat nap nem elég az embereknek a vásárlásra
5. Egy férfi, arra a kérdésre, hogy mit csinál vasárnap, azt mondta, hogy dolgozik az Audi gyárban. Megkérdezték, mi lenne, ha ott is bezárnának vasárnap, azt felelte, hogy akkor az Audi felpakol és elmegy innen.

6. Egy 22 éves lány álláspontja az volt, hogy ő tanul és dolgozik, így csak hétvégén ér rá vásárolni.
7. Egy családapa azt mondta, hogy őket nem zavarja, amire szükség van, megveszik hét közben.
8. Egy pénzváltónál ücsörgő fiatalembert kérdezve, volt-e ma kuncsaftja, azt válaszolta, persze egy! Az hiszem ezzel mindent elmondtam.
9. Az egyik pékség, annak ellenére, hogy azt közölte vásárlóival, hogy zárva tart vasárnap, mégis kinyitott.
10. Több megkérdezett kisboltos sem nyitotta ki üzletét, pedig lett volna rá lehetősége.

A vásárlók nagyobb része, több mint 60%-a ellenzi a vasárnapi zárva tartást, ám megfelelő kommunikációval és meggyőzéssel ez az ellenérzés csökkenthető.

Az alsó jövedelmi harmadba tartozó vásárlók nagy része eddig sem vásárolt vasárnap, a középosztály sajátja volt inkább a vasárnapi üzletlátogatás.

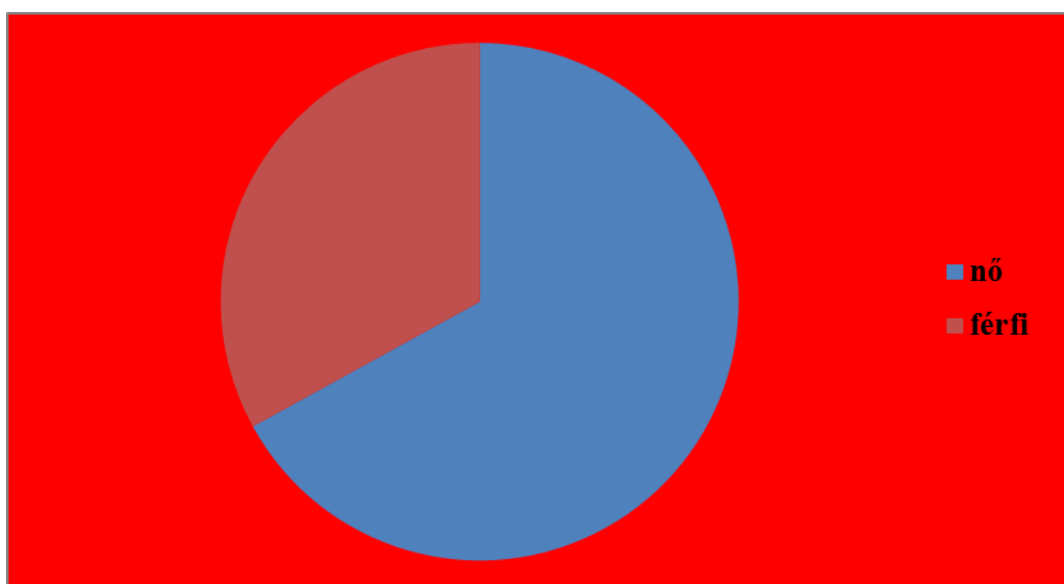
A gazdagabb réteg nem támogatja ugyan a boltzárat, ám őket annyira nem fenyelezi a dolog, ha kell valami, akkor elmennek a nyitva maradt kisebb üzletekbe vásárolni.²¹

A lakosság véleményének pontosabb leszűrésére kérdőívet használtam, amit 112 emberrel töltettem ki, mindegyiket személyesen. A megkérdezettek megközelítőleg 67 %-a nő és 33 %-a férfi volt. Mindez azért történt, mert a kereskedelemben eltöltött évek alapján az a tapasztalatom, hogy a nők jobban szeretnek vásárolni, mint a férfiak, így talán pontosabb képet kaphatunk.

---

²¹ Népszabadság 2015. március 23.-ai száma

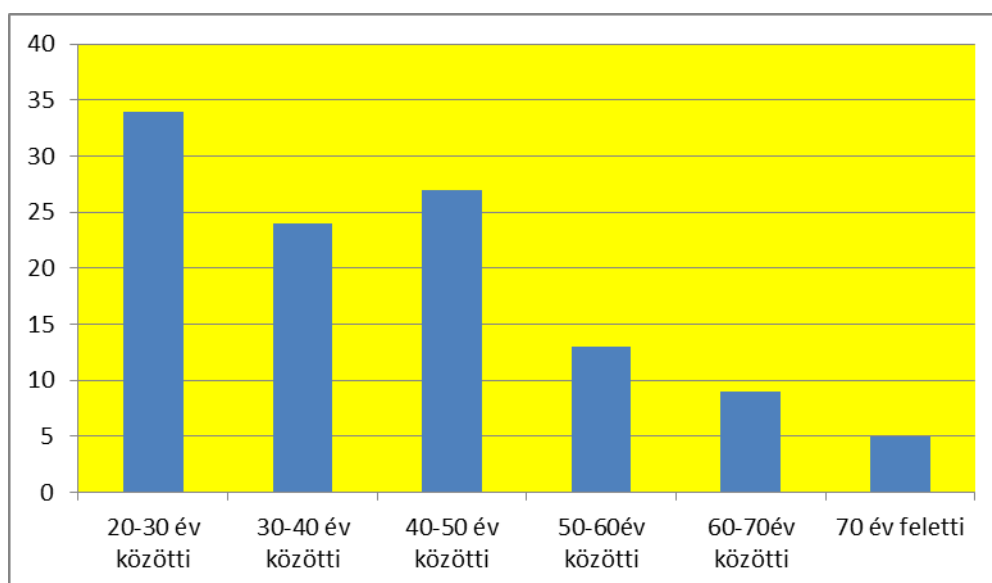
A megkérdezett nők és férfiak aránya

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A kutatásom főként a 20-és 50 év közötti korosztály megkérdezésére irányult, mivel úgy gondoltam, hogy ők az a kereső réteg, akik vásárlóközönségként érintettek a vásárnapi boltzárattal illetően. Természetesen 50 év feletti korosztályt sem hagytam ki, hiszen az ő véleményük is rendkívül fontos, ha a társadalom egészének véleményéről szeretnénk képet alkotni.

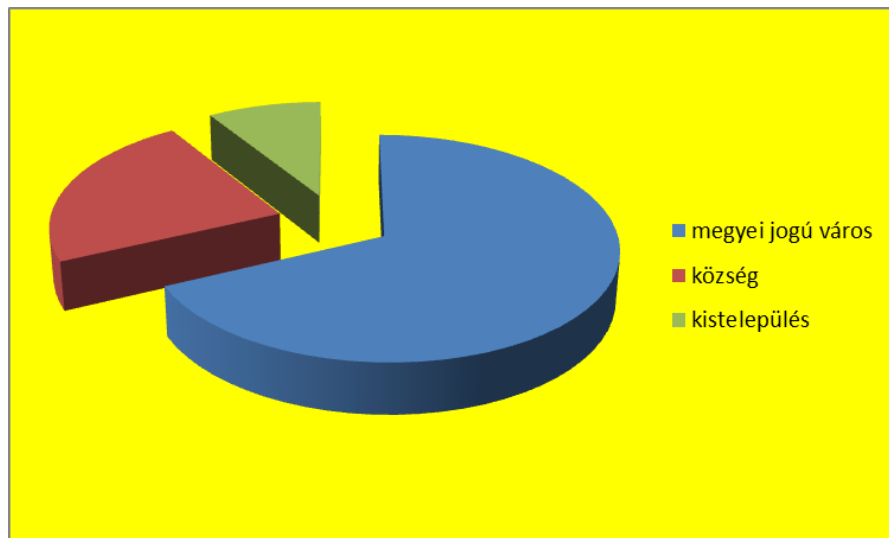
A megkérdezettek személyek száma korosztályokra lebontva

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A megkérdezett emberek jelentős része városban lakik, hólabda módszer alkalmazásával került sor a kérdőív kitöltésére, így az ismerősök ismerősei töltötték ki azt, ezért megkérdezettek között volt városon kívül élő alany, mindamellet, hogy a többség városi lakos.

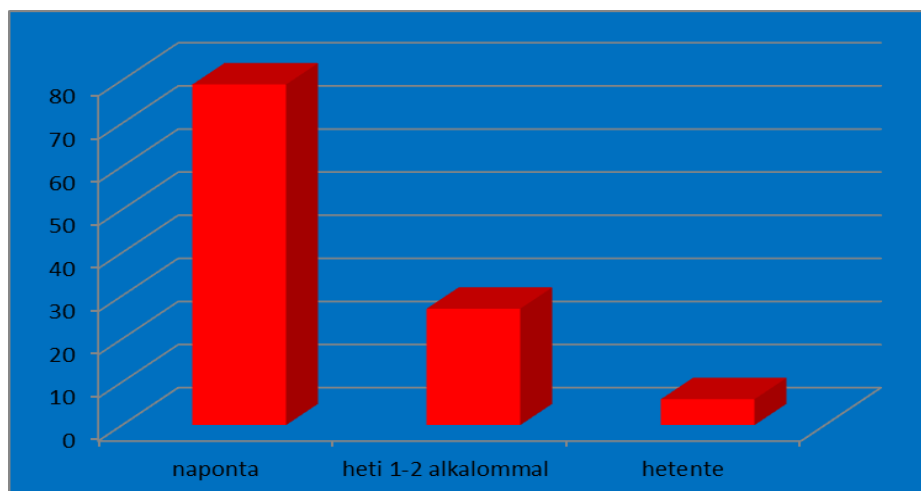
A megkérdezettek lakóhely szerinti megoszlása

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

Az általános vásárlási szokásokat vizsgálva nem történt különösebb meglepetés, az emberek nagy többsége napi szinten vásárol, kisebb hányaduk heti néhány alkalommal és alig akad köztük, aki csak hetente megy el vásárolni.

Általános vásárlási gyakoriság

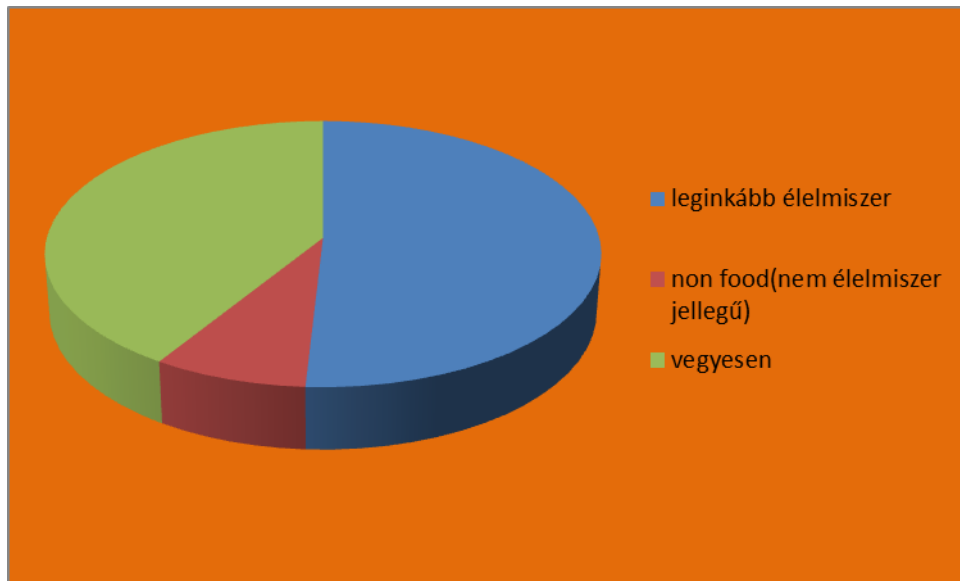

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A legtöbb ember mindennapi vásárlásai során vagy élelmiszert vásárol, vagy élelmiszert és non food (nem élelmiszer jellegű) termékeket. Akad azonban néhány olyan ember, aki nem nagyon szeret élelmiszert vásárolni és csak akkor látogatja az üzleteket, ha valamilyen tartós cikkre van szüksége.

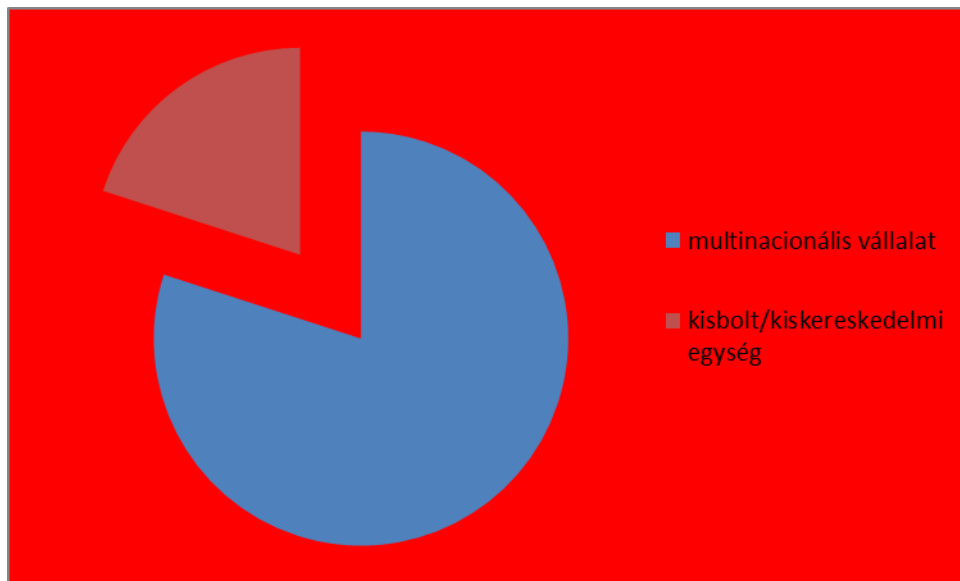
Vásárlási összetétel

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A vásárlók jelentős többsége a multinacionális vállalatokat részesíti előnyben a kiskereskedelmi egységekkel szemben. Ez különösen igaz a városi emberekre, hiszen ők elég sok multi közül választhatnak, ellenben a városon kívül élőkkel, akik gyakorlatilag csak kisboltban tudnak vásárolni. (forrás, cím)

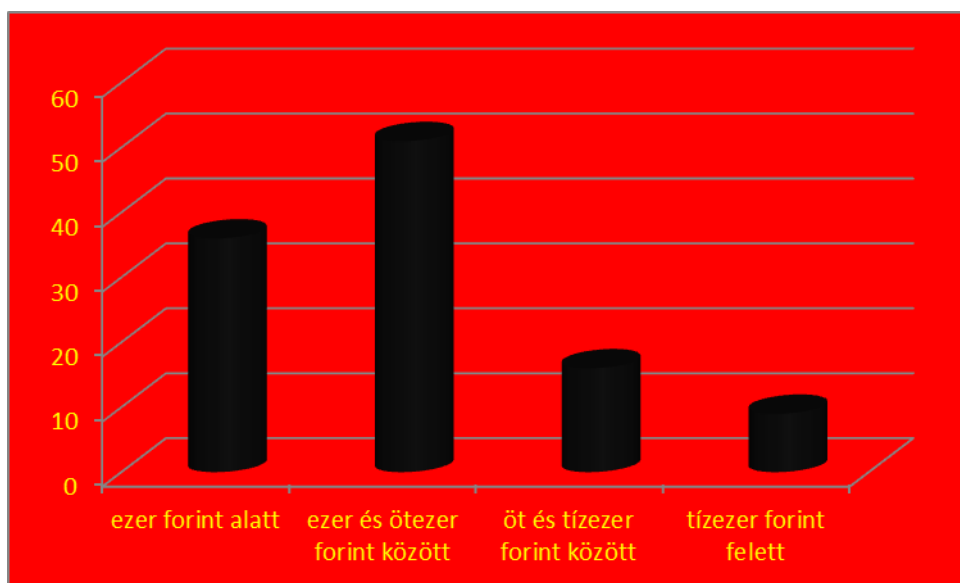
Kedvelt vásárlási egység

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A mindennapos vásárlások során az emberek nagy többsége 5 ezer forint alatt költ átlagosan egy vásárlás alkalmával. Ez nem meglepő, hiszen a társadalmunkat figyelembe véve azért az emberek nagy többségét nem veti fel a pénz, sőt nagyon sokan élnek a létminimum alatt.

Egy vásárlás alkalmával átlagosan elköltött összeg

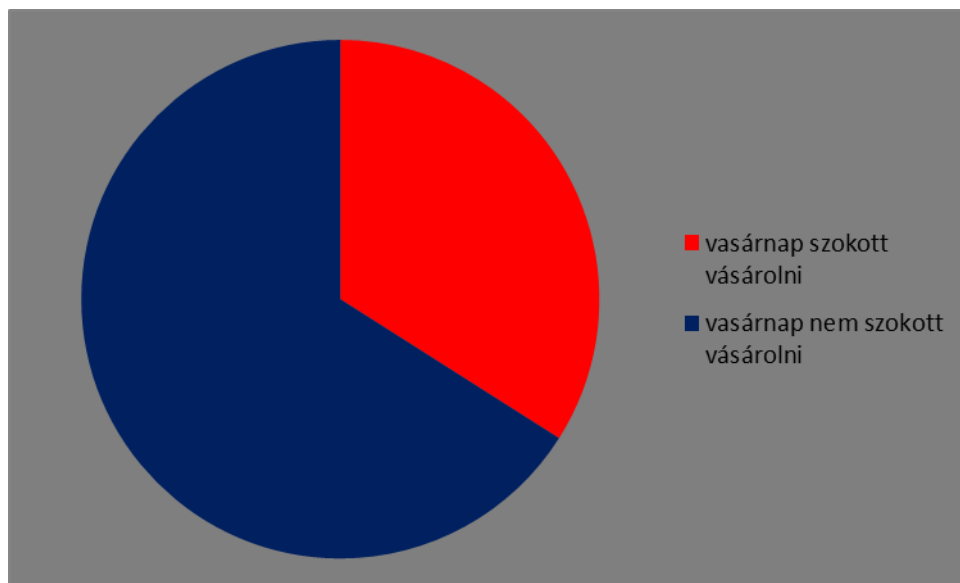

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A nagybevásárlásokat figyelembe véve az derült ki, hogy a vásárlók jelentős része hetente, vagy maximum kéthetente megy el nagyobb bevásárlásra. Elvértve akad olyan fogyasztó is, aki csak havonta vásárol nagyobb volument, de ez annyira nem jellemző. Az emberek próbálnak odafigyelni arra, hogy azért ne fogyjanak ki teljesen az otthoni készletek, így inkább gyakrabban vásárolnak nagyobb értékben és aki teheti otthonra mindig jobban beraktároz.

A nagyobb bevásárlások is általában a hétvégre voltak/vannak betervezve a vásárlóknál, hiszen ilyenkor tud leginkább együtt lenni a család és ilyenkor jobban van idő útra kelni egy nagyobb üzletlátogatásra. Akad olyan alany is, aki kimondottan vasárnapra szokta betervezni a nagybevásárlást, ám ezt most már nem teheti meg, így kénytelen átütemezni vásárlásait.

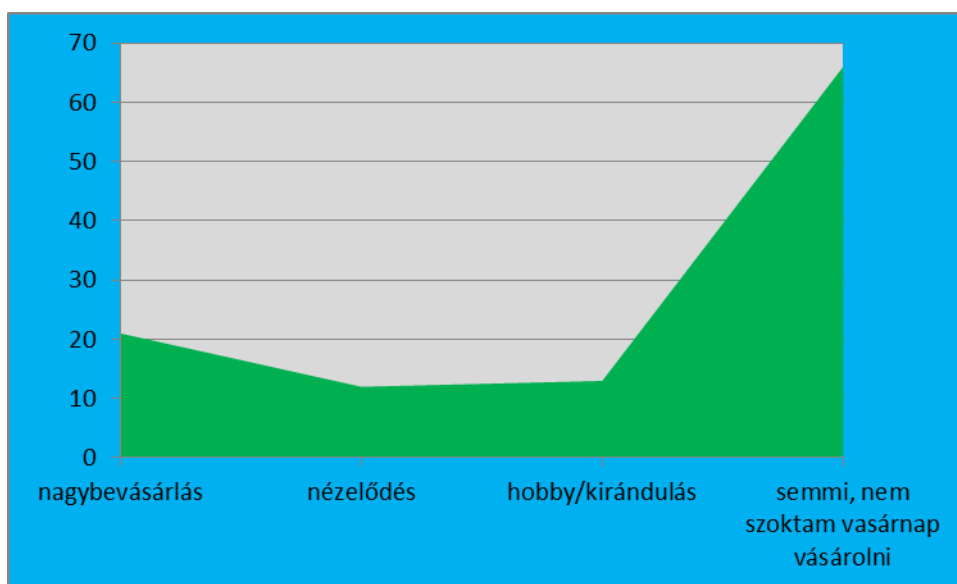
Vasárnapi vevőszám

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

Az általam megkérdezettek többsége elvértve megy el vásárolni vasárnap. Azt ugyan többen megemlítették, hogy néha azért elő szokott fordulni, de általánosságban véve nem a vásárlás volt eddig sem a betervezett hétvégi program. Akik viszont szoktak vásárolni vasárnap, azok között megközelítőleg azonos arányban voltak azok, akik kimondottan nagybevásárlási céllal vagy csak úgy hobbyból, kirándulásképpen szoktak a hét utolsó napján üzleteket látogatni.

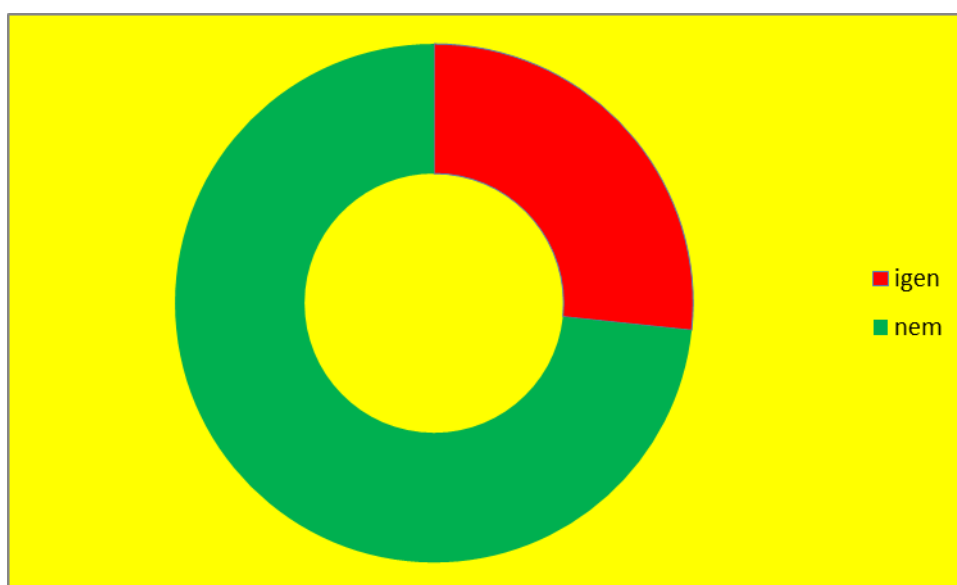
Vasárnapi „időtöltés”

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

Az, hogy gazdaságilag jó döntés volt-e a rendelet arra elég sokan nemleges választ adtak. Szerintem ez azért történt, mert az emberek nagy többsége nincs is tisztában azzal, hogy mi is a célja a kormánynak ezzel a törvénnyel és amit nem ismer az ember, arra általában negatívan reagál.

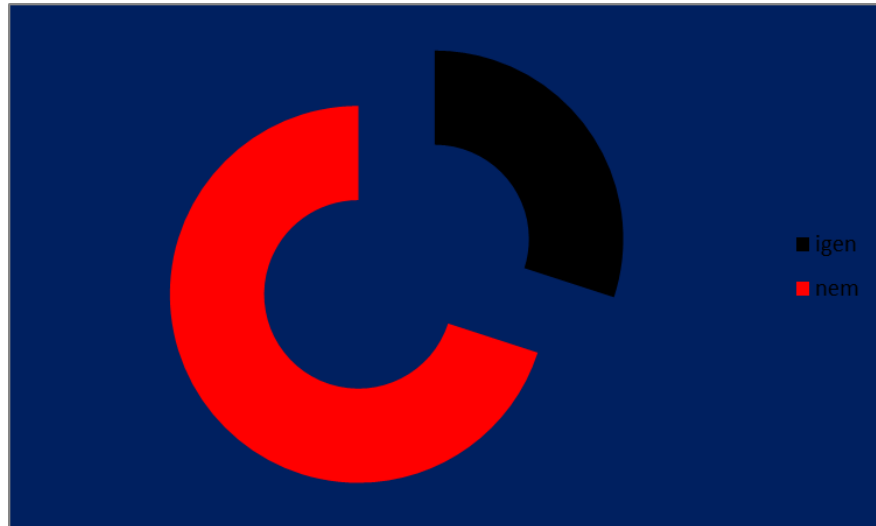
Gazdaságilag jó döntés a vasárnapi zárva tartás?

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

Azok körében, akik szoktak vasárnap vásárolni, majdnem mindenki azt mondta, hogy megváltoztatja vásárlási szokásait a vasárnapi zárva tartás és a legtöbben, a szombati napra próbálják átteni az eddigi vasárnapi boltlátogatást.

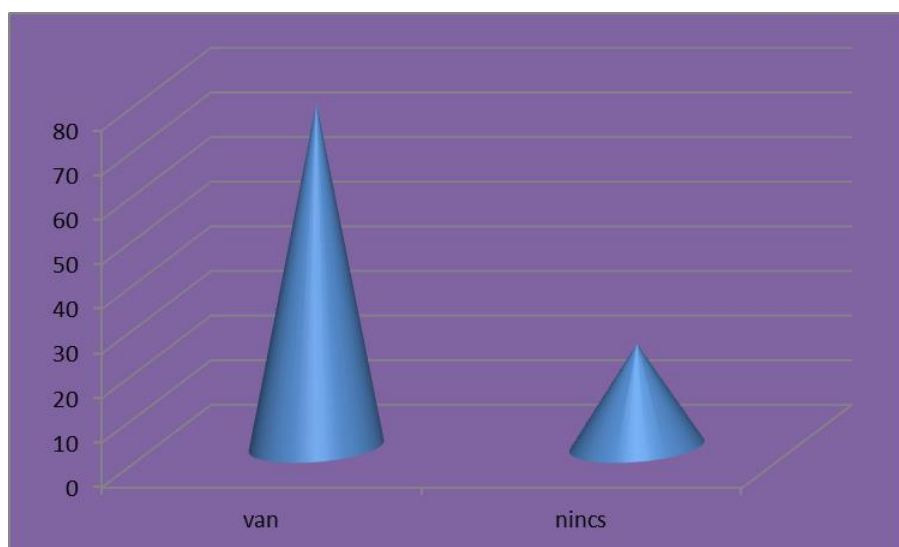
Megváltoztatja az Ön vásárlási szokásait a vasárnapi zárva tartás?

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A hosszított nyitva tartás az emberek véleménye szerint egy pozitív dolog, így akár azok is könnyebben el tudnak menni vásárolni, akiknek a hét többi napján kevesebb idejük van. A vásárlók pozitív reakciója a kérdésben is ezt támasztja alá.

Van-e értelme a hosszított nyitva tartásnak?

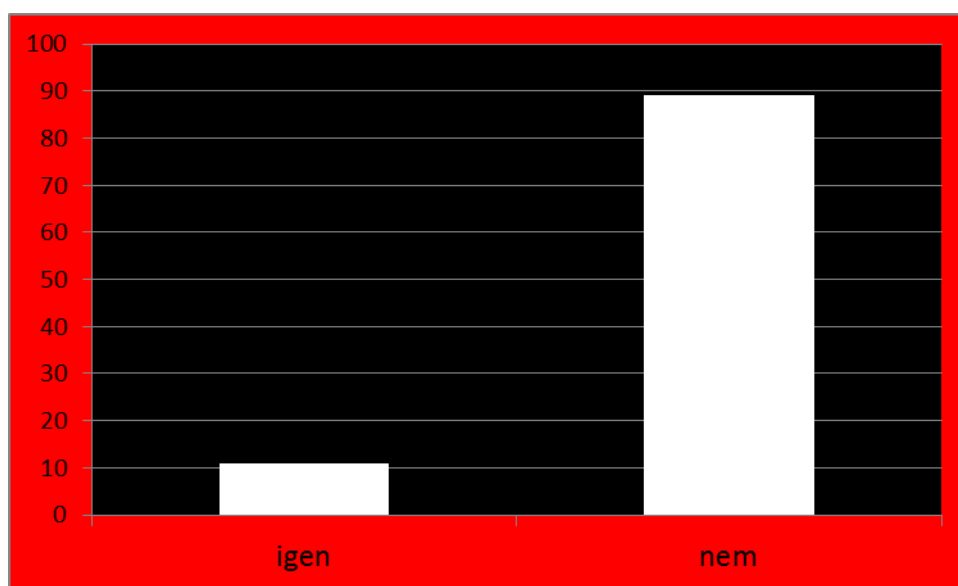

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A megkérdezettek közül szinte mindenki egyet értett abban, hogy a 200 négyzetméternél kisebb üzletek jó hogy nyitva vannak vasárnap, így legalább, ha elfogy otthon valami, amire szükség van, akkor azt be lehet szerezni a kisebb egységekben is.

A megkérdezett kereskedelmi dolgozók elhanyagolható százaléka mondta azt, hogy félti az állását a vasárnapi boltzár miatt. Ez meglepő, hiszen a médiában folyamatosan arról lehetett hallani, hogy a rendelet majd sok elbocsátást hoz magával. Az idő azonban azt igazolja, hogy talán nagyobb volt a riadalom, mint a tényleges veszély.

Ön szerint veszélyben van az állása a vasárnapi zárva tartás miatt?

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

A nagy többség egyetért azzal, hogy a vasárnap az igazi pihenőnap, csak néhányan félnek egy kicsit a megélhetésük miatt, ám szinte mindenki örül neki, ha nem kell dolgoznia a hét utolsó napján.

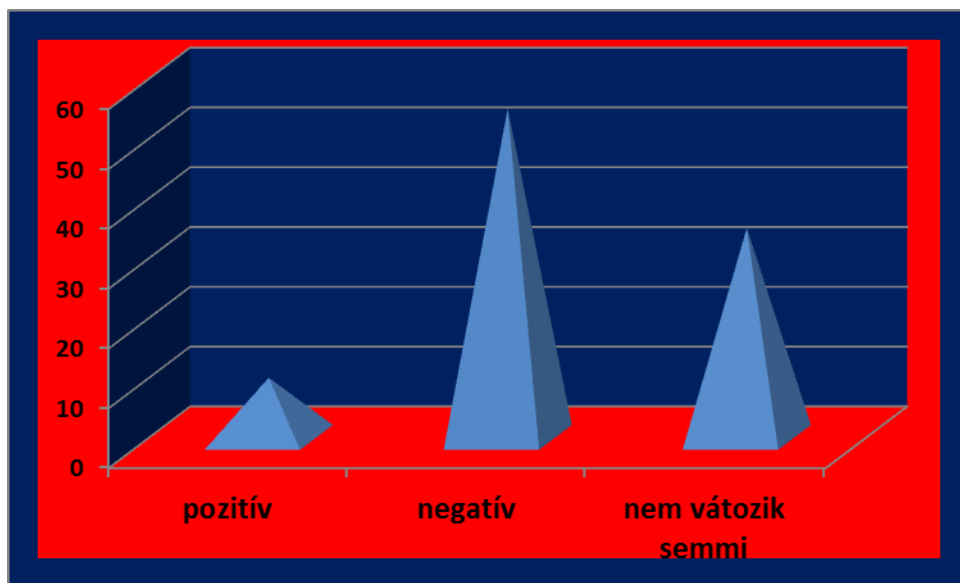
Az, hogy mivel töltik az emberek a vasárnapjukat, szintén nagyon megoszlik. Akik nem vásárolnak, ők általában otthon pihennek vagy kirándulnak, vagy a szeretteik körében töltik az idejüket.

Az a tapasztalatom, hogy az embereket nem az zavarja leginkább a vasárnapi zárva tartásban, hogy nem tudnak élelmiszert vásárolni, hiszen ha kell valami hirtelen, akkor még mindig ott a kisbolt. A zavaróbb inkább a tartós termékek vásárlásának hiánya.

Sokan ugyanis vasárnaponként szoktak maguknak ruhát, cipőt és egyéb tartós cikket vásárolni vagy ilyenkor szokták ezeket megnézni.

A hosszú távú hatását a rendeletnek nagyon nehéz lenne megmondani, azonban az kijelenthető, hogy a magyar ember nem igazán tud pozitívan gondolkodni. Valamilyen oknál fogva belénk van kódolva a negatív gondolkodásmód és ebből csak nagyon nehezen tudunk szabadulni. Mindezt az alábbi grafikon is alátámasztja.

A rendelet hosszú távú hatása

Forrás: saját kutatás, saját szerkesztés

6.3.4. A vasárnapi zárva tartás miatti lehetséges elbocsátások kérdései

A vasárnapi zárva tartási törvény egyik fő kérdése, hogy milyen hatással lesz a rendelet a munkaerőpiacra, vajon lesznek-e elbocsátások emiatt. A médiában nagyon sokat lehetett arról hallani, hogy bizony sok ember állásába kerülhet, ha bevezetik a vasárnapi boltzárat.

Az eddigi eredményeket figyelembe véve azonban talán el lehet mondani, hogy nem lett olyan drasztikus a helyzet, mint amilyennek elsőre látszott. Mint fentebb bemutattam, a multinacionális cégeknél sem történtek „tömeges” leépítések, sőt sok olyan vállalat van, aki a mai napig munkaerőt keres. Azt nem lehet pontosan tudni, hogy hosszú távon a

rendeletnek milyen hatása lesz a munkaerőpiacra, egyelőre azonban úgy néz ki, hogy nem történt nagyobb változás vagy legalábbis nincs akkora média visszhangja.²²

Az ugyan elképzelhető, hogy néhány ember állása megszűnt a vasárnapi boltzár óta, ám szerintem azt ki lehet jelenteni, hogy jelentősebb elbocsátások nem történtek.

Azoknál a kiskereskedelmi egységeknél történhettek elbocsátások leginkább, akik nincsenek nyitva vasárnap és esetleg emiatt kevesebb munka jut egy emberre és ezt már nem bírja a cég kitermelni. Ez is csak feltevés lehet, mivel úgy tűnik az az általános tendencia, hogy a vasárnapi törvényrendelet óta emelkedtek az egyes ágazatok bevételei.

7. A jelenlegi fogyasztói szokások bemutatása

Az elmúlt évtizedet vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az európai és egyben a magyar lakosság körében is jelentős mértékben előtérbe helyeződtek a multinacionális vállalatok a kiskereskedelmi egységekkel szemben.

A kiskereskedelmi üzletek egyre kevésbé tudták felvenni a harcot a multik nagy választékával, rugalmas nyitvatartási idejével, jelentős akcióikkal, így egy kicsit háttérbe szorultak. Az élet felgyorsulásával az embereknek egyre kevesebb idejük van mindenre, így a bevásárlásra is, így a multik kínálta bőséges választékkal gyakorlatilag mindent egy helyen meg tudnak vásárolni.

Az elmúlt időszakban a kiskereskedelmi egységek előnye a multikkal szemben leginkább a személyes kommunikációban volt megfigyelhető. A saját példámon tudom, hogy mennyire fontos a jó kommunikáció a vevőkkel. Tudom, hogy az emberek szeretik, ha ebben a rohanó világban valaki meghallgatja őket, valaki szól pár jó szót hozzájuk, vagy el tudnak beszélgetni az eladókkal. A hátrányuk viszont abban rejlik, hogy kicsik, kisebb választékkal és nem mindig a legjobb árákkal.

A magyar és az európai fogyasztók leginkább az árak alapján döntenek el, hogy mit vásárolnak meg, ám az egyre fokozódó árverseny miatt nehéz az üzletláncok között

---

²² <http://www.napigazdasag.hu/cikk/42532/> (letöltés dátuma: 2015.04.11.)

választani. Mindezek hatására egyre inkább felerősödnek az érzelmekre ható vásárlói hűségprogramok.

Az európai vásárlók több mint kétharmada szívesebben megy olyan helyre vásárolni, ahol hűségprogram várja őket. 10 emberből 6 vásárló a programokban kínált ajándékokra hajt, ezért nem mindegy, hogy milyen jutalmakat kínálnak az üzletek vásárlóiknak. Az elmúlt években a legnépszerűbb hűségtermékek a főzőeszközök, sportfelszerelések és gyermekjátékok voltak, amelyek sok vásárlót vonzottak.

Az európai emberek számára a legfontosabb döntési szempont az ár, aminek hatására 54%-uk akár áruházat is váltana. A válság hatására az emberekben felerősödött az ártudatossága, ezért az üzletek folyamatos árversennyel és akciókkal csábítják vásárlóikat. Így azonban mára már nehezen tudja eldönteni a fogyasztó, hogy melyik üzletben is a legolcsóbbak a termékek. Az európai vásárlók 72%-a sokkal szívesebben megy oda vásárolni, ahol valamilyen ajándék a jutalma.

Az ilyen programok a magyar emberek körében is népszerűek, közel egyharmaduk boltot is hajlandó váltani miattuk. A magyar fogyasztók 30%-a saját boltjában is keresi ezeket a lehetőségeket.

A sikeres hűségprogramok 58%-al növelik a vásárlói hűséget, 45%-al a vásárlók gyakoriságát és 13%-al azok számát, akik gyakran megfordulnak egy adott üzletben. Az elégedett vásárlók szívesen osztják meg tapasztalataikat ismerőseikkel, barátaikkal. Ez a közösségi oldalakon is megfigyelhető, egy sikeres hűségakció akár 16%-al is megnövelheti a vásárlói látogatottságot.

A hűségprogramokban való részvételt 59%-uk a vonzó ajándékokkal magyarázzák, de a vásárlók egyharmada számára fontos az is, hogy elismerjék hűségüket. A résztvevők 25%-a számára fontos, hogy a hűségprogramok szórakoztatóak legyenek, sokan rokonaiknak, barátaiknak gyűjtik a pontokat.

Az ajándék tehát az egyik legfontosabb része a hűségprogramnak, ezért fontos, hogy az aktuális vásárlói szokásokra is választ adjanak.²³

Európában egyre hangsúlyosabb a közösségi fogyasztás és a használt tárgyak adásvétele is.

---

²³ http://www.piecesprofit.hu/kkv_cegblog/tarolnak-a-husegprogramok/ (letöltés dátuma:2015.04.11.)

Az Európaiak közel 30%-a, a magyarok 37%-a a korábbinál gyakrabban vásárolt használt árucikket.

Európa, még ha mérsékelt tempóban is, de elindult a fellendülés útján. A 2008-2013-as időszakban az európaiak hazájuk helyzetéről alkotott véleménye folyamatosan romlott, 2014-től azonban ez a helyzet megfordult. 2015-ös adatok alapján növekedett az optimizmus, az országok általános helyzetét tízes skálán értékelő pontszám 4,3-ról 4,6-ra nőtt. Magyarországon ez a szám a tavalyi 4,2-ről 4,4-re emelkedett. A növekedő optimizmus mellett az európai emberek 62%-a úgy gondolja, hogy megváltozott a vásárláshoz való hozzáállása. A magyar embereknél ez az arány meghaladja a 80%-ot.

A válság hatására egyre fontosabb lett, hogy az emberek a nehezebb körülmények ellenére is megőrizték vásárlóerejüket.

A felmérések alapján tízből 8 ember jobban megnézi az árakat és tudatosabban vásárol, mint a válság előtt. Magyarországon az emberek 90%-a jobban odafigyel az árakra, mint 5 évvel ezelőtt. 63%-uk sokkal ritkábban vásárol hirtelen felindulásból, mint a válság előtt.

Fontossá vált, hogy akciós termékeket tudjunk vásárolni és gyakrabban válogatunk az alacsonyabb ár kategóriájú termékek között.

A vásárlási szokások alakulás az elmúlt 5 évben

Jobban odafigyelek az árakra, mint 5 évvel ezelőtt	EU: 83% HU: 90%
Többször igyekszem tudatosabban vásárolni, mint 5 évvel ezelőtt	EU: 79% HU: 88%
Többször használom vásárlásra az internetet, mint 5 évvel ezelőtt	EU: 73% HU: 68%
Jobban odafigyelek az árucikkek eredetére, mint 5 évvel ezelőtt	EU: 67% HU: 70%

Forrás: www.piacprofit.hu (letöltés dátuma:2015.04.11), saját szerkesztés

Az internet és a mobiltelefon is előtérbe került vásárlásaink szempontjából. Egyre többet böngészünk, tájékozódunk online és egyre többet használjuk az ár összehasonlító oldalakt is. Az online vásárlási felületek ugrásszerű növekedésével egyre többet vásárolunk online is.

Nem csak a termékeket, hanem a bankszámla szolgáltatásokat és hiteleket is ezeken az oldalakon választjuk ki.²⁴

7.1 Rendelkezés előtti szokások

A felmérések szerint a magyar lakosság a vásárnapokat jellemzően otthon szokta eltölteni, ám a negyedük a hét utolsó napjára szokta ütemezni az élelmiszer- és háztartási cikkek beszerzését.

Az emberek rendszerint a rendelkezés előtt is otthon töltötte a hétvégéit, 77%-uk állította, hogy vásárnaponként olvas, tévézik, szabadidős tevékenységet folytat vagy a családjával szervez programot. Az emberek kisebb hányada szokott csak vásárnaponként élelmiszert, háztartási cikket vagy egyéb terméket vásárolni, valamint a lakosság körülbelül 10%-a ilyenkor szokott nézelődni vagy vásárolni ruházati, lakberendezési vagy műszaki cikkeket.

Az aktívan dolgozók körében több volt a vásárnapos vásárlók száma, mint más társadalmi rétegbe tartozóknál. Náluk közel 28% vásárolt vásárnaponként élelmiszert, míg tartós fogyasztási cikket 15%-uk.

Eltérés volt megfigyelhető ugyanakkor a lakóhelyet figyelembe véve. A fővárosban élők magasabb százaléka vásárolt élelmiszert, illetve tartós cikkeket vásárnaponként, mint a községben élők.

A vásárnapos boltlátogatás az emberek többségénél betervezett túra volt, a hét utolsó napján a vásárlók 85%-a az állított, hogy előre megtervezett volt a nagybevásárlás vagy az otthoni készletek feltöltésére szolgáló kisebb vásárlás.²⁵

---

²⁴ <http://www.piecesprofit.hu/gazdasag/egyre-jobban-megnezzuk-mit-veszunk/> (letöltés dátuma: 2015.04.12.)

Ha mindezeket figyelembe vesszük, akkor elmondható, hogy inkább a középosztály időtöltése volt a vasárnapi vásárlás, hiszen vagy ilyenkor volt idejük bevásárolni a családdal vagy ez volt a beütemezett hétvégi program. Mint tudjuk, egy elég jelentős rétegről van szó, hiszen az aktív dolgozó középosztály alapjaiban határozza meg a magyar gazdaságot.

7.2. A vasárnapi zárva tartás miatti vásárlási szokások megváltozása

A magyar háztartások átlagosan több mint másfél milliárd forinttal fogyasztanak többet a márciusi boltzár bevetése óta. Az online pénztárgépek által feldolgozott adatok alapján nem érte veszteség a kiskereskedelmet a rendelet bevezetése óta, sőt emelkedtek az egyéb szolgáltatásokra fordított kiadások.

A napi átlagfogyasztás az üzletekben elrendelt kötelező vasárnapi pihenőnap bevezetése óta 20,9 milliárd forintról 22,45 milliárd forintra nőtt. A polgárok több árucikket vásárolnak a fennmaradó hat nap alatt, mint korábban a teljes héten.

A több mint másfél milliárd forintos növekedés mögött nem csupán a bolti vásárló állnak, hanem tovább élénkült a családok költekezése a szolgáltatások területén is.

Nőtték a vendéglátásra, szabadidős kikapcsolódásra szánt összegek is. Mindezekből arra lehet következtetni, hogy a lakossági fogyasztás mára elérte a válság előtti szintet, és húsz hónapja tartó növekedés nem csökkent az áruházak nyitva tartási idejének korlátozása miatt sem.

A törvény hatályba lépése előtt hetente átlagosan 141 milliárd forint volt a családok költése, most a rendelet bevezetése után ez a szám 157 milliárdra nőtt. A belső fogyasztás jelentős mértékű növekedése vasárnaponként is érezhető. Annak ellenére, hogy a hét utolsó napján a családoknak nincs már lehetőségük a bevásárlóközpontokban vásárolni, a vendéglátóhelyeken, turisztikai szolgáltatóknál csaknem egy milliárd forinttal több pénzt hagynak ott az emberek vasárnaponként.

Az általános költekezést figyelembe véve elmondható, hogy a vasárnapi boltzár nem okozott veszteségeket, inkább jobban egyensúlyba hozta a kiskereskedelmet a

---

²⁵ <http://www.origo.hu/gazdasag/20150313-az-embereknek-megsem-tetszik-a-boltzar.html>
(letöltés dátuma: 2015.04.12.)

nagyáruházakkal szemben. Előnyösebb helyzetbe kerültek a piac szűk területén osztozó kisvállalkozások.

Ezt a célt szolgálták a kiskereskedelmi törvények módosításai is, amelyek szerint az üdülőövezetekben, illetve a világörökségi területeken sem nyithatnak ki a nagyáruházak a hét utolsó napján. A turisztikailag látogatott területen is előtérbe kerültek a kisvállalkozások. Hétvégénként egyre több helyen újra tündökölnek a vásárok, termelői piacok, miközben a helyi kisboltok forgalma is megnövekedett.

Az üdülő övezetekben egyre több helyi vásárokat szerveznek a kiskereskedőknek, ezzel erősödhetnek a családi vállalkozások, sőt új munkahelyek is létrejöhetnek.

Az ágazati szereplők korábbi előrejelzései ellenére a nagyáruházaknál sem voltak leépítések, sőt nagyon sok helyen még munkaerőt is keresnek.

Lényeges még, hogy a vasárnapi korlátozás ellenére március óta nem csökkentek a költségvetési bevételek sem, így az ezzel kapcsolatos aggodalmak is alaptalannak tűnnek.²⁶

8. Primer kutatás eredményeinek bemutatása

A primer kutatásaimat, mint fentebb említettem két mélyinterjú és egy kérdőív segítségével végeztem. Szeretném most összegezni a kapott eredményeket.

A multinacionális vállalatnál végzett átfogó kutatásaim során a következő eredmények születtek:

1. A vasárnapi zárva tartási rendelet hatására, mint azt sokan várták, nem történtek komolyabb forgalom visszaesések, sőt sok helyen forgalomművekedés tapasztalható.
2. A vasárnapi kiesett forgalmak áttevődtek más, főleg a péntek délutáni és a szombati napokra. Az hétfői napok forgalmában is jelentős növekedés

---

²⁶ <http://www.napigazdasag.hu/cikk/43375/> (letöltés dátuma: 2015.04.14)

tapasztalható. Nem elhanyagolható tovább, hogy szinte mindennap emelkedő tendenciát mutatnak a számok.

3. Sok vállalat élt a hosszított nyitva tartás lehetőségével. Ennek köszönhetően úgy néz ki, hogy sikerül pótolni a vasárnap kiesett forgalmat.
4. Sokan féltek attól, hogy a rendelet hatására komolyabb elbocsátások várhatók, ám úgy tűnik, hogy ezek is alaptalannak bizonyultak. A vállalatok átszervezésekkel próbálják megtartani alkalmazottaikat, és még ha esetleges óraszámok csökkentésével is, de próbálják őket a vállalatnál marasztalni.
5. Néhány helyen az elbocsátásokkal ellentétben még plusz munkaerőt is keresnek, a hét többi napján tapasztalható forgalomnövekedés miatt.
6. Úgy tűnik a tökeerős és megfelelő szakmai háttérrel rendelkező nagyvállalatok komolyabb megpróbáltatások nélkül át tudják vészelni a megváltozott körülmények okozta hátrányt.
7. A vásárlói igényekhez alkalmazkodva, ami eddig is nagyban jellemezte a multikat, úgy néz ki sikerült maguk javára fordítani a nehezebb körülmények adta nehézségeket is.
8. Negatív oldalon talán azt lehetne megemlíteni, hogy a várakozásokkal ellentétben, a nagyobb üzletek nem nyithatnak ki a világörökségi területeken, illetve a Balaton-part és Velencei-tó környékén. Az emiatt kiesett forgalmat elég nehéz lesz pótolni.

A kiskereskedelmi egységeket érintő hatások:

1. A kormány által bevezetett törvény talán leginkább a kiskereskedelmi egységek megsegítésére irányulhatott.
2. A törvény értelmében nekik van lehetőségük arra, hogy vasárnap is nyitva legyenek.
3. Többen éltek is ezzel a lehetőséggel, akadtak azonban olyanok is, akik nem.
4. Itt is elmondható, akár csak a nagyobb cégeknél, hogy forgalomnövekedés tapasztalható. Akik nyitva vannak vasárnap, azok közül soka pozitív tapasztalatokkal szembesülhettek.
5. Ugyan csak erősödtek a hétvégi, illetve a hét eleji forgalmak, nem beszélve a hét közbeni forgalomnövekedésről.

6. Az emberek, ha szeretnék vásárolni vasárnap, kénytelen bemenni a kisebb üzletekbe és ez által jobban meg tudják ismerni az adott kiskereskedelmi egységet, ami szintén pozitív dolog a kisboltok számára.
7. A vásárok, piacok újra felélénkülhetnek.
8. A nyaralóhelyek közelében lévő kis üzletek is szintén csak profitálhatnak a dologból.
9. Leginkább a bevásárlóközpontok közelében lévő kisebb üzletek forgalmában történt visszaesés, ezért ezeken a helyeken sok tulajdonos nem látja értelmét üzletének vasárnapi kinyitására.

Az emberek reakciói a változásokra:

1. Ami leginkább elmondható, hogy az emberek véleménye nagyon megoszlik a rendeletről. Van, aki ellenzi, van, aki annyira nem és sokan vannak azok is, akiket igazából nem zavar a változás.
2. Leginkább az aktív középosztály sajátja volt eddig is a vasárnapi vásárlás és őket érintik legjobban a változások. Ebben a korosztályban oszlanak meg leginkább a vélemények.
3. Az a tapasztalatom, hogy a gazdagabb réteget és a nyugdíjasokat kevésbé zavarja, hogy nem tud vasárnap vásárolni, mint a középosztályt.
4. Azt szinte mindenki pozitívan fogadta, hogy a kisebb üzletek nyitva lehetnek vasárnap.
5. A vásárlási szokások átalakulóban vannak. Péntek-szombat, illetve a hétfői napokon vásárolnak többet az emberek, mint eddig. Ugyanakkor a hét többi napjára is elmondható, hogy emelkedett az eddig sem alacsony vásárlási kedv.
6. A napi átlagos vásárlási volumen is megemelkedett a rendelet bevezetése óta. Többet költenek az emberek a hét hat napján, mint eddig egész héten.
7. A kereskedelmi munkavállalókat nem érintette olyan drasztikusan a változás, mint ahogy attól félték.
8. Leginkább negatívan állnak ez emberek a megváltozott körülményekhez. Sokan vélekednek úgy, hogy hosszú távon negatív hatása lesz a törvénynek.

9. Következtések levonása

A szakdolgozatom 5. fejezetében több hipotézist is felállítottam, melyeket több szempont alapján megvizsgáltam és az alábbi következtetéseket vontam le.

1. Hipotézis: A rendelet a kisvállalkozások megsegítésére irányul.

Az első hipotézist kutatásaim során sikerült igazolni. A vasárnapi zárva tartási rendelet bevezetése egyértelműen pozitív hatással van a kisvállalkozásokra. A forgalomnövekedés mellett a vásárló szám is emelkedik. Azáltal, hogy vasárnap csak a kisebb üzletek, piacok, vásárok fogadhatnak vásárlókat, újra felélénkül a kiskereskedelem. **A hipotézis így tézissé alakult: T1.**

2. Hipotézis: A rendelet az emberek pihenését szolgálja.

A kereskedelemben dolgozók számára ezentúl a vasárnap egy betervezhető pihenőnap. Az emberek erre a napra szervezhetnek maguknak bármilyen programot akár előre is, hiszen biztos, hogy nem kell munkába menni. Ez azt igazolja, hogy az emberek pihenését is szolgálja a rendelet. **A hipotézis így tézissé alakult: T2.**

3. Hipotézis: A rendelet a multinacionális vállalatok kicsit háttérbe szorítására irányul.

A harmadik hipotézis viszont nem teljesült. Mint már említettem a vasárnapi boltzár bevezetése óta a nagyvállalatok forgalma és vevőszáma is emelkedett. Az átalakuló vásárlási szokásoknak köszönhetően az emberek vasárnap helyett a hét többi napján intézik el bevásárlásaikat és még többet is költenek egy-egy vásárlás alkalmával, mint a rendelet előtt. **A hipotézis így nem alakult át tézissé.**

10. Javaslat

A kiskereskedőknek ki kell használni a rendelet bevezetésével kapott lehetőségeket. Ehhez véleményem szerint meg kell próbálni a vasárnapi nyitva tartást és néhány hónap elteltével mérlegelni kell a költségek és forgalmak alakulását.

A multinacionális vállalatoknak alkalmazkodni kell a szabályozáshoz és úgy alakítani a jövőbeni terveiket, hogy negatív hatás és veszteség nélkül vészeljék át ezt a számukra nehezebb időszakot, valamint élni kell a hosszított nyitva tartás adta lehetőséggel.

Az embereknek pedig jobban be kell osztaniuk a vásárlásra szánt idejüket és türelmesebben és megfontoltabban megtervezni azt, hogy mit és mikor vásárolnak.

Semmiképpen sem szabad elhamarkodott döntéseket hozni sem a kiskereskedőknek sem a nagyvállalatoknak. Gondosan és alaposan meg kell tervezni a stratégiát arra vonatkozóan, hogy a leggyorsabban tudjanak reagálni az adott változásokra és ezáltal a legtöbbet kihozni a megváltozott körülményekből.

11. Összegzés

A szakdolgozatom célja, hogy a primer és szekunder kutatásaimmal rávilágítsak a 2015. március 15-én hatályba lépett vasárnapi zárva tartási rendelet okaira, lehetséges következményeire.

A tanulmány első részében bemutattam a magyar gazdaság jelenlegi helyzetét a 2000-es évek közepétől, valamint a 2015. év első negyedévének fontosabb gazdasági mutatóit. Kiemeltem a foglalkoztatottság, a munkanélküliség és az infláció alakulását, amelyeket ábrákkal is alátámasztottam.

Ezt követően ismertettem a 2005. évi CLXIV. és a 2014. évi CII. törvények segítségével a fontosabb kereskedelmi rendeleteket, valamint a hatályba lépett tilalmakat.

A Szekunder kutatásaimat során dr. Majoros Pál Tanácsok, Tippek, Trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy a kutatómódszertan alapjai című könyvével indítottam. Több alaklommal vettem igénybe a Központi Statisztikai Hivatal kimutatásait, a média több forrását (444, Origo, Rtl Klub) és a napi gazdasági témákkal foglalkozó weboldalakot (napi gazdaság, pénzinfó, piac és profit).

A primer kutatásaimat mélyinterjú és kérdőív formájában végeztem. Ebben segítségemre volt a külső konzulensem és egy kiskereskedelmi vállalkozó. A kérdőívemet az emberekkel személyesen töltöttem ki és ezen kívül még sokat is beszélgettem velük a témával kapcsolatban.

Felállítottam néhány hipotézist a bevezetett rendelet lehetséges okairól, a kisvállalkozásokra, a vásárlókra és a multinacionális vállalatokra vonatkozóan.

Bemutattam a döntéshozatal lehetséges okait és a vasárnapi zárva tartás után bekövetkezett hatások nemzetközi viszonylatát is. Itt más európai országokban bevezetett zárva tartási rendeleteket ismertettem.

A dolgozatomat a témában leginkább érintett multinacionális vállalatok és kisvállalkozások forgalmának alakulásával folytattam. Elkészítettem első mélyinterjúmat egy kereskedelmi cég üzlet és egyben területi vezetőjével. A kapott eredményeket a vasárnapi zárva tartási rendelet bevezetése előtti és utáni forgalmak alakulásával mutattam be.

A másik mélyinterjúmat egy kiskereskedelmi vállalkozóval készítettem. Itt bemutattam a rendelet kiskereskedőkre gyakorolt hatását, a forgalom és a vevőszám alakulását.

A következőkben a lakosság véleményét vizsgáltam a rendelettel kapcsolatban. Itt elsősorban a kérdőívem eredményeit használtam, valamint igénybe vettem a média és sajtó nyújtotta forrásokat. Itt ismertetem az emberek véleményét a vasárnapi boltzárat illetően, valamint megemlítettem a lehetséges elbocsátások kérdéseit. Részletesen bemutattam a rendelkezés előtti és utáni vásárlási szokásokat.

A szakdolgozatom végén összegeztem a primer kutatások eredményeit és választ adtam a hipotézisemben állítottakra.

IRODALOMJEGYZÉK

1. Dr. Majoros Pál Tanácsok, Tippek, Trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy a kutatómódszertan alapjai
2. Biblia, Prédikátorok (5:10)
3. Népszabadság 2015. március 23.-ai száma
4. <http://elib.kkf.hu/hungary/magyar/economy/HUN.htm> (letöltés dátuma: 2015. 03. 12.)
5. <https://www.ksh.hu/munkanelkuliseg> (letöltés dátuma: 2015. 03.12.)
6. <http://elib.kkf.hu/hungary/magyar/economy/HUN.htm> (letöltés dátuma: 2015.03.12.)
7. <http://penzinfo.hupont.hu/2/mi-is-tortenik-napjainkban-helyzetelemzes-jelenlegi> (letöltés dátuma: 2015.03.18.)
8. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/fog/fog1503.html> (letöltés dátuma: 2015.03.20.)
9. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/mun/mun1503.html> (letöltés dátuma: 2015.03.20.)
10. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/gde/gde1503.html> (letöltés dátuma: 2015.03.22.)
11. <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/list/far> (letöltés dátuma: 2015.03.22.)
12. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0500164.TV (letöltés dátuma: 2015.03.23.)
13. <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK15065.pdf> (letöltés dátuma: 2015.05.14.)
14. <http://444.hu/2014/12/16/eldolt-zarva-lesznek-vasarnaponkent-a-boltok> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)
15. <http://www.policyagenda.hu/hu/nyitolap/ez-lehet-a-vasarnapi-zarva-tartas-oka> (letöltés dátuma: 2015.04.01.)
16. <http://inforadio.hu/hir/kulfold/hir-678437> (letöltés dátuma: 2015.04.03.)
17. <http://rtl.hu/rtlklub/fokusz/vasarnapi-zarvatartas-kulfoldon-is-megoszlanak-a-velemenyek> (letöltés dátuma: 2015.04.08.)

18. <http://nol.hu/gazdasag/vilagazdasag-konferencia-a-gatakat-le-kell-epiteni-1495549> (letöltés dátuma: 20.15.04.10.)
19. <http://nol.hu/gazdasag/vilagazdasag-konferencia-a-gatakat-le-kell-epiteni-1495549> (letöltés dátuma: 2015.04.11.)
20. <http://www.napigazdasag.hu/cikk/42532> (letöltés dátuma: 2015.04.11.)

21. http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/tarolnak-a-husegprogramok (letöltés dátuma:2015.04.11.)
22. <http://www.piacprofit.hu/gazdasag/egyre-jobban-megnezzuk-mit-veszunk> (letöltés dátuma: 2015.04.12.)
23. <http://www.origo.hu/gazdasag/20150313-az-embereknek-megsem-tetszik-a-boltzar.html>
24. (letöltés dátuma: 2015.04.12.)
25. <http://www.napigazdasag.hu/cikk/43375> (letöltés dátuma: 2015.04.14.)

MELLÉKLETEK

MÉLYINTERJÚ KÉRDÉSEK - MULTINACIONÁLIS VÁLLALAT

1. Kérem, mutassa be magát néhány mondatban. Milyen iskolai végzettsége van?
Mióta dolgozik a Deichmann üzlethálózatnál?
2. Egyetért Ön azzal, hogy a multinacionális vállalatok ne tarthassanak nyitva vasárnap?
3. Mi a véleménye milyen hatással van az Önök forgalmára a vasárnapi boltzár?
4. Változtak Önöknél a vásárlási szokások a rendelet óta?
5. Van észlelhető forgalomváltozás a rendelet óta?
6. Változott Önöknél a péntek-szombat forgalma a zárva tartás óta?
7. Változott Önöknél a hét eleji forgalom?
8. Van Önöknél olyan termék, ami jobban fogyott a hétvégén, mint hét közben?
9. Van értelem Ön szerint a hét többi napján a hosszított nyitva tartásnak?
10. Az Önök Üzleteinek nyitva tartása változott a rendelet óta?
11. Veszélyben van az Ön állása a rendelet miatt?
12. Veszélyben van a cég dolgozóinak állása a rendelet miatt?
13. Türelmetlenebbek Önöknél a vásárlók a vasárnapi boltzár óta?
14. Át kellett alakítani az árubeszerzést/raktározást a rendelet óta?
15. Kellott valamilyen más üzletpolitikai változást eszközölni a rendelet óta?

MÉLYINTERJÚ KÉRDÉSEK – KISKERESKEDELMI VÁLLALAT

1. Kérem, mutassa be magát néhány mondatban. Milyen iskolai végzettsége van?
Mióta működik az ön vállalkozása?
2. Egyetért Ön azzal, hogy a 200 nm²-nél nagyobb üzletek ne tarthassanak nyitva vasárnap?
3. Mi a véleménye, a kiskereskedőkre nézve milyen hatása van a rendeletnek?
4. Mi a véleménye, Önre milyen hatása van a rendeletnek?
5. Az Ön üzletei nyitva tartanak vasárnap?
6. Az Ön üzleteinek forgalmában történt változás a vasárnap boltzár óta? Milyen irányban?
7. Történtek Önnél elbocsátások a rendelet óta?
8. Milyen az alkalmazottak munkahangulata, munkamorálja a rendelet óta?
9. Van Önöknél olyan termék, ami jobban fogyott a hétvégén, mint hét közben?
10. Át kellett Önnek alakítani az árubeszerzését/készletét a rendelet óta?
11. Mi a tapasztalata, türelmetlenebbek a vásárlók a vasárnapi boltzár óta?
12. Az Ön Vásárlói elvárják Öntől, hogy nyitva legyen vasárnap?
13. Változott a péntek-szombat intervallumban a forgalma?
14. Változott a hét eleji (hétfő) forgalma?
15. Ön esetleg eszközölne valamilyen változtatást üzletpolitikáján a vasárnapi boltzár miatt?

FOGYASZTÓI KÉRDŐÍV

A vasárnapi zárva tartás jogi szabályozásának hatása a magyar gazdaságra

Tisztelt Kitöltő! A Budapesti Gazdasági Főiskola végzős hallgatója vagyok, és a szakdolgozatomhoz szeretném kérni az Ön segítségét. A Választott szakdolgozati témám a vasárnapi zárva tartással kapcsolatos és szeretném, ha a kérdéseim megválaszolásával Ön is segítené egy kicsit a munkámat. Előre is köszönöm szépen!

1.A Tisztelt megkérdezett neme?

a, férfi

b, nő

2.A Tisztelt megkérdezett életkora

a, 20-30 év közötti

b, 30-40 év közötti

c, 40-50 év közötti

d, 50-60 év közötti

e, 60-70 év közötti

f, 70 év feletti

3.Az Ön lakhelye

a, megyei jogú város

b, község

c, kistelepülés

4.Milyen gyakran szokott Ön vásárolni?

a, naponta

b, heti 1-2 alkalommal

c, hetente

d, egyéb:

5.Milyen jellegű dolgokat szokott vásárolni?

a, leginkább élelmiszer

b, non food termékek (nem élelmiszer jellegű)

c, vegyesen

d, nem szoktam vásárolni

6.Melyik üzletben vásárol szívesebben?

a, multinacionális vállalat

b, kisbolt/kiskereskedelmi egység

7.Egy alkalommal mekkora összeget szokott költeni átlagosan?

a, ezer forint alatt

b, ezer és 5 ezer forint között

c, 5ezer és 10 ezer forint között

d, 10 ezernél többet

8.Milyen gyakran megy el nagybevásárlásra?

a,hetente

b, kéthetente

c, havonta

d, egyéb:

9.Milyen napokon szokott menni nagybevásárlásra?

a, hétfő-kedd

b, szerda-csütörtök

c, péntek-szombat

d, vasárnap

10.Szokott Ön vásárolni vasárnap?

a, igen

b, nem

11.Mi a célja Önöknél a vasárnapi üzletlátogatásnak?

a, nagybevásárlás

b, nézelődés

c, hobby/kirándulás

d, semmi, nem szoktam vasárnap vásárolni

e, egyéb:

12.Ön szerint gazdaságilag jó döntés a vasárnapi zárva tartás?

a, igen

b, nem

13.Megváltoztatja az Ön vásárlási szokásait a vasárnapi zárva tartás?

a, igen

b, nem

14. Van értelme Ön szerint a meghosszabbított nyitva tartásnak a hétfő-szombat intervallumban?

a, igen

b, nem

15. Sajnálja Ön, hogy nem tud vasárnap vásárolni menni?

a, igen

b, nem

16. Mennyire ért Ön azzal egyet, hogy a 200 négyzetméternél kisebb üzletek, illetve a kisvállalkozások esetén a családtagok által üzemeltetett egységek nyitva lehetnek?

a, teljes mértékben egyetértek

b, inkább egyetértek

c, inkább nem értek egyet

d, egyáltalán nem értek egyet

17. Ön szerint veszélyben van az állása a vasárnapi zárva tartás miatt?

a, igen

b, nem

18. Ön a kereskedelemben dolgozik?

a, igen

b, nem

19. Egyet ért Ön azzal, hogy a vasárnap az egyetlen igazi pihenőnap a héten és akkor mindenkinek megjár a pihenés?

a, igen, egyetérték vele

b, igen egyetérték vele, de a megélhetésem múlik rajta

b, nem, nem értek vele egyet, mivel más területeken is dolgoznak vasárnap

20.Szervez Ön magának más programot a vasárnapi vásárlás helyett?

a, igen

b, nem, eddig sem vásároltam vasárnap

21.Mivel helyettesíti Ön a vasárnapi vásárlást?

a, több időt töltök a családdal

b, többet kirándulok

c, több időm van pihenni

d, semmivel, eddig sem vásároltam vasárnap

e, egyéb

22.Mennyire zavarja Önt, hogy nem tud vasárnap élelmiszert vásárolni?

a, nagyon, csak ekkor van rá időm

b, eléggé, mivel eddig ez volt a vasárnapi programom

c, nem annyira, ha elfogy valami kérek kölcsön a szomszédától

d, egyáltalán nem

e, egyéb:

23.Mennyire zavarja önt, hogy nem tud vasárnap egyéb terméket vásárolni, mint például műszaki cikkek, ruházat stb.?

a, nagyon, csak vasárnap van időm ezzel foglalkozni

b, eléggé, mivel vasárnaponként szoktam minden terméket beszerezni

c, annyira nem, megoldom más napokon

d, nem zavar

e, egyéb:

24.Ön szerint hosszú távon milyen hatása lesz a rendeletnek?

a, pozitív

b, negatív

c, nem változik semmi

Nagyon szépen köszönöm, hogy válaszaival segítette a munkámat!

Minden jót kívánok!

Az Országgyűlés
Törvényalkotási bizottsága

Országgyűlési Hivatal
Irányítószám: T/1914/22
Érkezett: 2014. DEC. 15.

Egységes javaslat

Kövér László úr,
az Országgyűlés elnöke részére

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 46. § (10) bekezdése alapján az előterjesztő megküldte *Az üzletek nyitva tartásáról szóló, T/1914. számú törvényjavaslat* és az összegző módosító javaslat egybeszerkesztett, ellenjegyzésével ellátott szövegét (a továbbiakban: egységes javaslattervezet).

Az egységes javaslattervezetet megvizsgálva megállapítottam, hogy az megfelelően tartalmazza a törvényjavaslat és az összegző módosító javaslat egybeszerkesztett szövegét, ezért a HHSZ 46. § (11) bekezdés a) pontja alapján azt egységes javaslatként benyújtom.

Budapest, 2014. december 15.

Tisztelettel:

Dr. Gulyás Gergely
elnök

Forrás: www.parlament.hu (letöltés dátuma: 2015.03.13.)

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, Kondor Krisztián büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2015.05.18

Kondor Krisztián sk.
hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

(benyújtandó két példányban)

A vasárnapi zárva tartás jogi szabályozásának hatás a magyar gazdaságra

KONDOR KRISZTIÁN

**Levelező tagozat
Gazdálkodási és menedzsment szak
Vállalkozásszervező szakirány**

Az elmúlt néhány évben magam is aktív szereplője voltam a magyar gazdasági életnek, ezért döntöttem úgy, hogy a gazdaságnak ezt a szegmensét érintő témát választok a szakdolgozatomhoz, hiszen mióta felmerült a vasárnapi boltzár aktualitása, azóta ez az egyik legvitatottabb téma a hétköznapiakon.

A dolgozatom elején bemutatom a magyar gazdaság helyzetének alakulását a 2000-es évek közepétől napjainkig. Itt kitérek az Európai Unióhoz való csatlakozás óta történt gazdasági változásokra, valamint bemutatom az infláció és a munkanélküliség hatását a magyar gazdaságra.

A 2005 évi CLXIV., a 2014. évi CII., valamint a 2015. évi LVI. törvény segítségével ismertetem a vasárnapi zárva tartás törvényi hátterét.

Felvetek néhány kérdést a rendelet bevezetésének lehetséges okairól, mint például hogy a rendelet a kisvállalkozások megsegítésére irányul, az emberek pihenését szolgálja vagy a multinacionális vállaltok háttérbe szorítása miatt vezették be. Mindezeket hipotézisek felvázolásával állítom.

Ezt követően bemutatom a vasárnapi zárva tartás hatását a gazdaság egyes szereplőire lebontva. Ismertetem a rendelet hatását nemzetközi viszonylatban is. Mélyinterjúk segítségével bemutatom a multinacionális vállalatok és a kiskereskedelmi szektor forgalmának alakulását, valamint azt, hogy milyen módon tudtak alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez.

2015.03.22-e volt az első olyan vasárnap, amikor az üzletek nem a nemzeti ünnep, hanem a kormány döntése miatt maradtak zárva. Ebben a részben felvázolom az első vásárlói reakciókat, bemutatom, ki hogyan reagált arra, hogy nem tud vásárolni a hét utolsó napján. Az emberek véleményét a törvénnyel kapcsolatban kérdőív segítségével vizsgálom, melyben ismertetem az általános vásárlói szokásokat, felvetem a lehetséges elbocsátások kérdéseit.

A továbbiakban az átalakulóban lévő vásárlási szokásokat mérlegelem, majd összegzem a kapott eredményeket a multinacionális vállalatok, a kiskereskedők és a lakosság szemszögéből.

A végén levonom a következtetéseket, ismertetem a felállított hipotézisek eredményeit. Mindezek alapján igazolható, hogy a rendelete segíti a kisvállalkozások fejlődését, szolgálja az emberek pihenését, ugyanakkor nem tudja háttérbe szorítani a multinacionális vállalatokat.